

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖG

GRUNDLAGD AV

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 21 SEPTEMBER 1919.

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

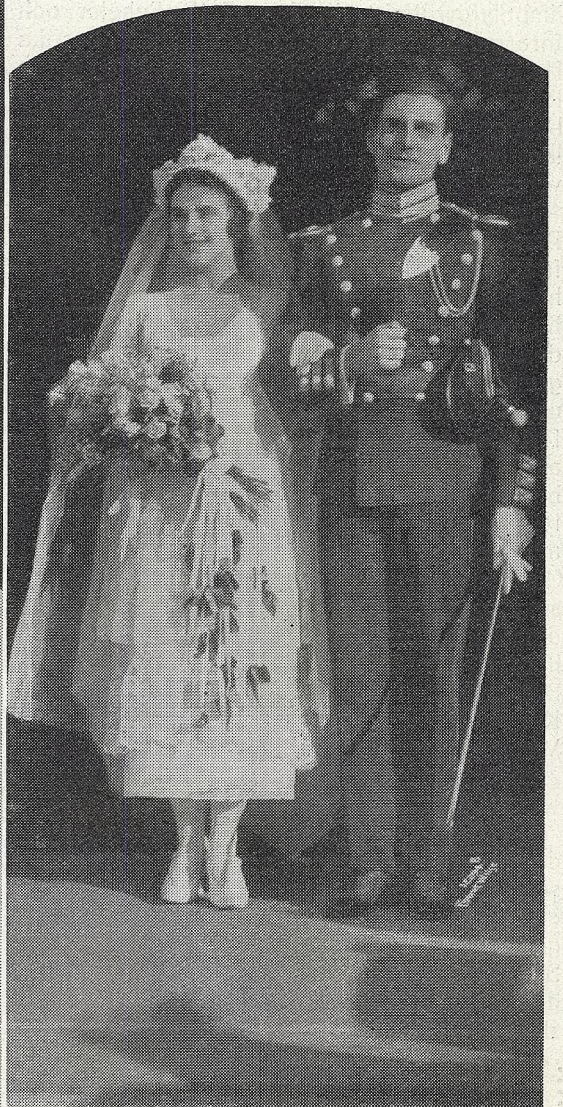
RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

Brud och brudgum.

DEN VACKRA BRUDEN ÄR LILLE-
bil Tancred Ibsen och hennes make,
officer i norska armén, är en sonson
av Henrik Ibsen. Namnet Lillebil är
för svenskarne förknippat med min-
net av fru Ibsens graciösa uppträdande
som dansartist på vår Kgl. teater.

— Wilse foto.

Löftets land. Berättelse av Hildur Dixelius-Brettner.

I.

PÅ LOFTKAMMAREN I ETT LITET KAPPELLpredikantboställe av Västerbottens lappmark satt kapellpredikanten Samuel Unæii unga hustru, Sara Alelia, en vinterafton nådens år 1798 och präntade vid fönsterbordet. Stolen var för hög, hon syntes uppflugnen där hon satt och liknade i sin finlemmade spenslighet mest en skolflicka, som har möda med ett scriptum.

Mångfaldiga gånger hade hon genomläst konceptet, som nu låg framför henne. Konceptist var adjunkten i moderförsamlingen, apologisten magister Edfast, till vilken hon i sin nöd vänt sig. Trenne kopior hade hon redan påbörjat och sönderrivit. Att icke den fjärde, som nu var i det närmaste slufförd även den refuserats, berodde mindre på någon dennas överlägsenhet över de föregående än på att brevet måste vara färdigt redan i kväll, då Jon Skalén från Renbergsvalfnet, en av de mest betrodda bland sörlandsfararne lovat se inom och avhämta det samma. Det skulle då inom fjorton dagar vara hans högvördighet biskopen i handom.

Brevet var av följande lydelse:

Högvördige och vidt Berömde Herr Doktor och Biskop samt Ledamot af Kongl. Nordstjerne Orden så ock Plurimum Venerandum Consistorium.

Inför Plur. Ven. Consistorium är jag nödsakad att föra min klagan öfver adjunkten Herr Olof Noreni otillbörliga uppförande. Sjelf olik alla andra menniskor tåler han intet den vanliga samfundslefnaden. Sjelf ohöflig förstår han ej att känna, urskilja och värdera höflighet. Sjelf oanständig föraktar han all anständighet så inom som utom hus. Han besöker krogar, han super i gemenskap med utmärkte supare och Lappar. All hans ämbetsförrättning är full af löjeligheter och förgelser, och allmogen skyr att besöka Herrens tempel. Han fördömer alla, både lefvande och döda, som ej haft lyckan att behaga honom. Intet fridsälskande Bröllopslag, ingen dödsång tåler mera hans närvarelse.

Jag anhåller därför aller ödmjukast, att Plur. Ven. Consistorium gunstigt täcktes befria såväl mitt hus som församlingen ifrån hans förgelser och förordna någon förnufvig och värdig Prestman, som kan upprätta den agtning för Gudstjensten, som nu är i grund fallen och med ett försigtigt och ömt uppförande bemöta min sjuke man, hvilken förleden vecka råkades af ett förnyadt slag-anfall och dymedelst bragtes i än sensiblare belägenhet. Skulle Plur. Ven. Consistorium tvifla om sannfärdigheten af denna klagan anhåller jag aller ödmjukast, att Plur. Ven. Consistorium anbefaller Prosten, att inom församlingen göra sig derom vederbörligen underrättad. Med ödmjukaste vördnad framhärdat Högvärdige och vidt berömde Herr Doktors och Biskopens samt Ledamoten af Kongl. Nordstjerneordens så ock Plurimum Venerandum Consistorii

allerödmjukaste tjänarinna
Sara Alelia Unæus.

Då Sara Alelia präntat utanskriften hoppade hon ned från stolen och gick bort till spisel, där hon torkade bläcket över glöden efter kvällsbrasan. På hällen stod en liten gryta med dekokt på nässelroten, varav fru Sara Alelia hela dagen var kvarls timme druckit en munfull för botande av sveda i strupen och heshet. Nu fyllde hon också

en smula brådslande hornskeden, fömde den och torkade sig sedan med en flickaktig gest över munnen med yttersidan av handen. Så gick hon fram till bordet och granskade än en gång brevet. Sannolikt väntade Jon Skalén redan nere i köket. Hon blåste ut talgluset och gick i mörkret över kammaren och mot dörren. Ute på vinden lyste det i dörrspringan till vänstra kammaren, där mannen låg.

I trappan mötte hon hans skötare, Anti, som kom med de varma sängkrusen, han bar ett i var hand, i den högra bar han därtill en pörlsticka, som rök mer än den lyste.

"Han har frossa och vill ha hundskinn i sockorna". Han sade det, då han stod på samma trappsteg som hon och röken från pörlstickan stack henne vasst i ögonen.

"Jag skall se till", sade hon. Så frågade hon om Jon Skalén väntade i köket.

Jo, han väntade. Anti steg förbi henne, trappan knarrade under hans tyngd. Hon gick utför i mörkret. Då hon kom in i köket, där pigor och drängar voro tillstädes, synade hon än en gång brevet vid skenet från stockvedsbrasan i spisel.

Jon Skalén hade vid en jaktolycka fått två fingrar avslitna på sin högra hand, men grep dock alltid med denna. Nu tog han också brevet så, stack ned det i en väska av ogarvat renskinn, allt under det han nickade och försäkrade, att det senast Andersmässlördagen på förmiddagen skulle vara hans högvördighet biskopen i handom. Men han hade icke hunnit sluta till väskan, förrän dörren rycktes upp och adjunkten Norenius hastigt kom in. Han tedde sig ej så litet besynnerlig där han kom, klädd som han var till dels som lapp till dels som präst. Håret stod som en yvig krans kring mössan och han vittade med hvenne brev. Det ena var i tjänsteangelägenhet till prosten i kontraktet, vilkens prästbol Jon Skalén skulle passera redan tredje dagen efter avresan. Det andra var till en prästänka i Gädeåstaden i Härnösand.

Norenius hade ryckt till sig väskan för att själv stoppa ned brevet.

Han stack brevet till prästänkan under Jon Skaléns näsa.

"Skulle hon säga dig, att brevet är tunnt och skillingen av föga vikt, så säg henne, att 'gåvan är sin givare lik', sade smeden om en spik. Säg henne, att prästrocken, som

jag fick efter hennes man mot det att jag efterskänkte ellofva plåtar av min lön och som var så snäv, att hon måste flytta knapparna, nu går dubbel från höfterna räknat och täckes det högvördiga Domkapitlet att förlänga min vistelse vid Sara Alelia Unæii hus och bord med ännu tre månader, så torde prästrocken komma att stiga tom fram för altaret."

Sara Alelia var van, att Norenius städe klandrade det kosthåll hon bestod honom, nu sköt dock en blodvåg het över hennes kinder, där hon stod. Men hon var i oro för brevet och hennes ögon häftade vid väskan. Fick Norenius se, att hon skrivit till högvördiga Domkapitlet skulle han draga misstankar och ingen kunde då förutsäga följderna. Nu såg hon honom också syna väskans innehåll, innan han stack ned sina brev. Och i nästa ögonblick höll han hennes brev i handen. Hans svarta, blänkande ögon sköto mot henne med ett ironiskt uttryck i blicken, där hon stod blossande röd, mest lik en skolflicka, som ertappats på bar gärning. Men så kom ett veck mellan hennes svarta, finnejslade ögonbryn och hon trädde Norenius närmare.

"Det är mitt brev — det är bragt Jon Skalén i handom och han ansvarar för det." Hennes röst var inte fullt klar av den svåra hesheten.

Norenius plirade på henne, så knäppte han med pekfinger mot hennes näsa.

"Snipp snapp snorum, — så där går solen upp och så där går den ner."

Sara Alelia darrade av sinnesrörelse där hon stod.

"Norenius må nedlägga brevet — Jon Skalén står i ansvar för det."

Norenius plirade och lade sitt pekfinger på hennes haka.

"Bä, bä, sa de små vita lammen och gav den lede ullen."

Sara Alelias ögon stodo fulla av förtrytelsens och den kränkta stolhetens tårar. Hon räckte ut sin hand för att rycka till sig brevet. Norenius tog den fast. Det var en liten fin, välskapad hand med små täcka gropar mellan fingerlederna. Norenius preciserade dessa med spetsen av sitt pekfinger: Skönöstan, skönvästan, sköndunelifin.

Sara Alelia vred sin hand för att komma loss. Men Norenius lade hennes arm under sin och förde henne fram till spisel. Där kastade han brevet på elden.

Så tog han henne vid örat:

"Men nästa gång blir det per aures, min nådiga."

Så gick han mot dörren. Där hälsade han dem med en stor gest och stängde så dörren efter sig.

II.

Det var midnatt och Sara Alelia hade somnat över koncept och kopia och allt uppe på loftkammaren.

Sara Alelia var endast 21 år men hade redan varit gift i över tre år. Hennes man var gammal, han var nära de sextio. Hon hade skänkts åt honom av sin moder, vilken som nådårsinnehavande prästänka på ett litet gäll i södra Västerbotten och i rov på en dödlig sjukdom, aldrig upphört att plåga sig med oro för dottrens framtid. Då adjunkten Samuel Unæus som nyutnämnd ordinarie kapellpredikant upprepat sitt frieri, hade hon resignerat lagt dottrens öde i hans och Herrans hand, så mycket mera avgjort, som

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4. Expeditionen: kl. 9—5.
Riks 1646. Allm. 9803. Riks. 1646. Allm. 6147.
Red. Högman: kl. 11—1. Annonskont.: kl. 9—5.
Riks 8660. Allm. 402. Riks 1646. Allm. 6147.

Iduns prenumerationspris:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer: Idun B, praktuppl. med julnummer:
Helt år Kr. 14:— Helt år Kr. 18:—
Halvt år > 7:25 Halvt år > 9:25
Kvartal > 3:75 Kvartal > 4:75
4:de kvartalet > 4:50 Månad > 1:75

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text. Utländska annonser:
45 öre å textside. 45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för å textside, 20 % förh.
särskilt begärd plats. för särsk. begärd plats.

denna händelse inträffade just sedan hon haft ett nytt, förvärrat anfall av sitt onda, som så tydligt som möjligt förutsagt henne, att hon icke hade långt igen.

"Han är en så god man — se blott huru han ömmar för de själlösa djuren", sade hon till dottern, då denna kallade honom gubbe och talade om hans periodvis uppträdande, obotliga eksem på händerna.

Och Sara Alelia satt i skymmande sommarkvällar och gläntade på gardinen och såg sin fästman smyga över gårdsplanen mot ladugården, iklädd en gammal grå nattrock och bärande en stekpanna, där små bitar av björknäver pyrde och röko. Det hände, att sinnet för det komiska vid sådana tillfällen tog överhand inom Sara Alelia, då smög hon ut och efter honom och stod i ladugårdsdörren och kikade in. Därinne gick fästmannen bland kreaturen och svängde sin stekpanna som ett rörelsekar över deras ryggar. Det var kreaturens plågoandar, flugorna, han på detta sätt ville åt. Då den tunga näverröken drivit flugorna upp mot taket, slog han ihjäl dem med stora lövruskor. Där han gick i den vita röken med stora svartbågade brillor för ögonen, kunde det stundom hända, att han hörde ett ljud, som lät besynnerligt lika ett fnittrande skratt, men aldrig föll det honom in att det kunde vara hans fästmo, som bekikade honom genom dörrspringan.

Sara Alelia kunde stundom sådana kvällar i tankarna skratta åt fästmannen ännu sedan hon krupit ned i sin bädd, men ofta gick skrattet över i gråt. Det var inte bitferhet och förtvivlan, hon visste att fästmannen med alla sina små löjligheter var en god man, hon skulle aldrig komma att höra ett hårt ord av honom, och många ting, som hon kunde ha nöje av att veta, skulle hon helt visst få lära av honom, ty han var en lärd man, men hon grät ändå, grät som om hennes hjärta ville brista.

En septemberafton tre dagar före moderns död vigdes de vid hennes sjukbädd av apologisten Edfast, densamme som nu hjälpt henne med konceptet till anklagelseskraften mot Norenus.

Magister Edfast var galant.

"Så har Västerbotten förlorat sin vackraste flicka", sade han efter vigseln och kysste på fruringen på hennes finger.

Men Sara Alelia smög in i sin kammare. Där grät hon. Så löste hon strumpebandet, som en grannkvinna på morgonen kommit och bundit på henne, kastade det baköver över högra axeln, såmedelst friande sig från alla flickårens drömmar, som möjligen skulle kunna förvilla hennes tankar i det äkta ståndet.

Sara Alelia hade bland de små enkla brudgåvorna av sin moder bekommit tre små tresnibbdukar av rött siden. På morgonen dagen efter sin bröllopsdag knöt hon en av dem kring halsen. Utan elegans, med en hård knut i halsgropen och snibbarna utstående från denna som små spetsiga öron. Sen fortfor hon, möjligen av kärlek till moderns minne — fällandet av de små halsdukarna, var det sista hennes händer sysslade med — att alltid bära en sådan. För hennes omgivning hörde den lilla röda halsduken, alltid knuten på samma sätt, till Sara Alelias apparition nästan lika oupplösligt som det svarta glänsande håret över den vita pannan och de blå, fuktiga ögonen under de långa, svarta ögonfransarna.

Till kapellpredikantbostället hörde fyrtiofem tunnland öppen jord, myr- och ängsmark medräknad. Sara Alelia blev brukare mer

än mannen. På arbetet att styra och ställa med pigor och drängar, hästar och nötkreatur hade hon under dessa tre år lagt ned hela intensiteten i sin natur, den intensitet, som icke i kärleken fick slå ut i värme och glöd. På värarna körde hon själv stundom både plog och harv. Den spensliga, finlemmade flickgestalten blev därav ej grövre, men fick något av en stålfjäders spänstighet över sig. Och hennes arbete var aldrig utan beräkning. Hon ägde vid sidan av sitt starka natursinne stor praktisk duglighet. Bönderna på de magra frosthemmanen lärde sig snart värdera både hennes omdöme och råd. Men då de i vår- och sommarnätter, då de vaktade vid milorna eller drevo omkring med giller uppåt skogarna, påträffade prästfrun kilande som ett skogsrå mellan lomtjärnarna — och aldrig tog man fel på henne, den röda silkesduken lyste alltid i ögonen — hade nog många sina funderingar om hon dock när allt kom omkring var att räkna som fullt ut. Men kom man nästa dag i bekymmer, sökte man sig dock, om det var möjligt, gärna till henne och sade man sig också tio gånger, att hon var bara barnet, så kände man sig dock besynnerligt lugn, då hon sett på en med den där blicken, som kunde bli så egendomligt fast och genomskådande klok. Så hade det varit under mannens hälsotid och var det så mycket mera nu.

Det var också till henne man kommit med klagomålen över adjunkten Norenus. Hon hade lyssnat, men varit tveksam länge nog. Icke som så, att hon själv skulle ha gillat Norenus. Förutom att hon ju måste ogilla den oskicklighet och ofillbörlighet varmed han handhade sitt ämbete, så fanns det ingen, som visade henne så föga respekt som han. Hon hade stundom gråtit strida tårar över den ringaktning av henne som husfru han lade i dagen. Och ändå hade hon icke genast varit villig till klagomål inför höga överheten. Hon kände, att kom Norenus bort, så skulle hon ur sin närhet mista något, som var henne ett visst behag att känna, en människas, som var olik alla andra, som var något alldeles för sig. Och djupast inne anade hon hos honom något, som hon hade förtroende för. Men då det gått så långt, att Noreni ämbetsutövning var mera utmärkt av löjerligheter än uppbyggelse och förargelsen i hennes eget hus gått därhän, att pigorna uppsade sina platser, växte ogillandet alldeles över förtroendet och Sara Alelia vände sig beslutsamt till magister Edfast, vilken ett par gånger förut i andra ärenden till Högvördiga Domkapitlet beredvilligt tjänstgjort som hennes konceptist. Hon hade visserligen tyckt, att han avfattat skrivelsen i väl hårda ordalag, men som oviljan emot Norenus just i dessa dagar var särskilt stor, sedan han

Kvartalsskiftet stundar,

vadan ärade kvartalsprenumeranter behagade utan dröjsmål förnya sitt abonnemang för undvikande av avbrott i expeditionen. Som förut få kvartalsabonnenterna tillgodoräkna sig

IDUNS JULNUMMER

med dess rika skönlitterära innehåll av våra bästa pennor och med artistisk utsmyckning av framstående konstnärer.

PRENUMERERA GENAST!

på ett gravöl i onyktert tillstånd övat svordomar och bannskap och även i övrigt uppträtt i hög grad olämpligt, hade hon beslutit att införa mildra av uttryckens skärpa. Även hade Norenus just i de dagarna, gjort sig skyldig till tjänstefelet att vid konfirmerandet av ett dop, där barnet förut var hemma döpt, läsa formuläret för odöpta barn i stället för döpta och även gjulit vatten på barnets huvud, oaktat faddrarna med all makt sökt sådan gärning förhindra, och hade modern av detta blivit sängliggande sjuk i frossa och svår feber.

Då Norenus i afton bränt upp hennes brev inför tjänstefolkets och Jon Skaléns ögon, hade Sara Alelia i sitt sinne svurit, att om hon också själv skulle gå de femtio milen till Härnösand, så skulle anklagelseskraften komma Högvördiga Domkapitlet i handom. I den sinnesstämningen hade hon också, sedan hon varit in på kammaren, där mannen låg, och ordnat, att han fått sitt för natten, satt sig ned för att åstadkomma en ny kopia.

Det var kallt i kammaren. Hon hade lagt ved i spisen och fått upp eld och med eldskenet och heftan starkt i ryggen, satt hon ånyo uppflugen på den höga stolen och mödade sig. Sara Alelias hand blev, då den fattade pennan, ansträngd och tung och hennes piktur förblev i alla tider oskolad som ett barns. Även nu hade hon nödgats refusera tvänne exemplar för plumpor och ofydliga bokstäver. Hon var utledsen vid skrivelsen och fram mot midnatt kom också tröttheten till och hon somnade. Gång på gång mumlade hon i sömnen: Norenus må nedlägga brevet — Jon Skalén ansvarar.

Då hon vaknade fann hon kopian överkorsad av rättelser och grova anmärkningar och helt odugliggjord och på ett papper stod skrivet: "Indiguor, quandoque bonu dormitat Homeros" — jag förtörnas då den gode Homeros slumrar till.

I spiseln, där elden slocknat, var på den vita muren med kol ritat ett otäckt ansikte och några hebreiska skriftecken.

III.

Då maj gick in skildes Norenus efter profsförhör och sedan han vid häradsrätten till vilken han vädjat, blivit ådömd böter för fylleri och lätt sinnig svordom på consistoriesbeslut från sin befattning som adjunkt i Unæii hus. I stället tilldelades honom befattningen såsom scholæmästare vid Lapska Pedagogien i församlingen och han fick så sin bostad i en liten gård vid pass en halv fjärdingsväg från prästbostället och var hans avsikt att dit föga sin hustru och sina två barn, vilka eljest mestadels vistades hos hans svärfader, en bonde i Burträsk socken.

Men till adjunkt missiverades gamle apologisten Teofil Görling, vilken största delen av sitt liv tjänstgjort som missionär i nordligaste finnmarken och då midsommaren kom och ungbjörkarna stodo ljusgröna och göken vid midnatt ropade mot solskivan över horisonten, kom hans son, en ung studiosus vid Uppsala universitet, till största delen fostrad hos fränder i Stockholm, för att besöka sin fader.

Han var inte väntad, då han kom. Sara Alelia kom från Vallsbäcken, där pigorna höllo på med sommarbyken. Hon hade halkat på en spång och till dels kommit i vatten. Hon bar strumpor och skor i handen och den mörkrandiga, hemmavävda bomulls-känningen var våt till midjan. Hon hade för värmen löst upp den röda silkesduken och bar även den i handen. Det var, då hon vek

Möbeltyger = Bomullstyger = Gardiner
Hemvävda, starka och vackra. • **Konstfliten, Göteborg.**

TAPETKOMPANIET
Katarinavägen 7, STOCKHOLM
R. T. 9905. Telegr.-adr.: Tapetkompaniet.

Säljer bästa TAPETER över hela riket. Största sortering av modernaste in- och utländska kvaliteter till lägsta priser. Begär omgående prover från oss. Till landsorten mot postförskott eller efterkrav. Bästa inköpskälla för målare och större förbrukare.

fram om videbuskarna efter dikesrenen och kom upp på landsvägen som de möttes. Han kom vandrande genom Finland från ryska Karelen, där han hade en syster gift. Han var mycket lång; då han lyfte den vita mössan till hälsning blottade han ett glänsande, vågigt ljusbrunt hår, och då han tilltalade henne var det på en dialekt, som klingade vackrare än hon någonsin hört. Han frågade efter prästgården och om hon förut anat vem han var, fick hon därmed visshet. Hon gav honom anvisning, men brydd över att bli sedd som hon var, barfotad och drypande våt, gick hon förbi honom och gick en omväg hem.

Sara Alelia hade blott råkat få män av stånd och bildning. Men ingen sådan gjorde henne dock brydd eller osäker. Hon hade medfött i sin natur något skärskadande kritiskt, vilket hindrade henne från att duperas. Därför, då hon senare på aftonen trädde in i salen och mötte gästen, var hon, trots minnet av var han sett henne vid deras första möte, lugn och naturlig som hon till vardags gick bland sitt folk. Då hade Lars Magnus Görling redan talat med sin far om den vackra flicka han mött på vägen och av honom fått veta, att det sannolikt var gårdens fru han råkat på.

Salen låg mot norr. Stora, gamla rönnar utanför fönstren skuggade och bidrogo till att därinne nästan alltid blott var halv dager. Men mellan rönnarnas stammar sågs från fönstren Ume älv blänkande och blå och bergen som sluttade och sluttade till allt mindre höjd ju mer de närmade sig kusten och havet.

På en fönsterruta var en namnteckning, som ansågs vara Linnés. Dock betvivlades detta av många, förnämligast på den grund, att det aldrig kunnat bevisas att Linné vid sin lappländska resa genomfart dessa trakter. Rutan var sedan många, många år tillbaka spräckt. Detta hade skeft genom en tjänstepigas slarv och oskicklighet och hade denna av sin pastor som tydligen tillhört de om namnteckningens äkthet övertygade, därför med egen hand risats, varav hon tagit sig så illa vid att hon senare på kvällen tagit sig av daga i badstugan.

Rönnarna stodo nära intill fönstren; då de blomnade, såsom nu var fallet, lågo blomorna nästan mot rutorna och genom den rufa som genom en lika enkel som sinnrik inrättning stod att öppna, strömmade den söta blomdoften in i rummet.

På väggen till vänster från fönstren stod en låg, lång pinnsoffa. Den var till färgen ljusblå och var pärlskulpterad på ryggstöd och foderbalk och var klädd med hemvävt blått- och vitrandigt linnetyg. Några stolar stodo även kring väggarna och i ett hörn en gammal blå och vit kakelugn på träfötter. Mitt på golvet stod ett rätt stort avlångt bord med draglåda. I denna förvarade Sara Alelia gammal dräll, gammalt duktyg, delvis skört och gulnat, men som var henne kärt, därför att hennes mor och mormor i sina ungmödar spunnit linet. I ett hörn stod den spinnrock, som de brukat. Den var sällsynt smacker och fin och hade fina pärlemorinläggningar i det ljusbruna träet. Sara Alelia kunde berätta, att den var en gåva till mormodern av en engelsman, en lärde, som i början av sjuttonhundratjugutalet gjorde undersökningar i Västerbottens älvar och vilkens liv mormodern räddat då han en dag, sovande på älvstranden var nära att bli ihjälslagen av ett sinnessjukt inhysseshjon. Mormodern var då sjutton år och en ovanligt vacker flicka. Då

Fru Mathilda Katarina Jolin.

NYLIGEN AVLED I STOCKHOLM I EN Ålder av 86 år fru Mathilda Katarina Jolin, änka efter författaren och premiäraktören vid Kgl. teatern Johan Jolin. Den nu bortgångna tillhörde det fina, svunna Stockholm, som förenade den borgerliga idyllen med en intellektuell livlighet, i vilken humorn och en romantisk-optimistisk livsuppfattning voro särskilt framträdande. Själ hade fru Jolin artistiskt påbrå, i det hon var dotterdotter till Lars Hjortsberg och sålunda genom minnen hon hört berättas från morföräldrarnas hem fått anknytningspunkter för sin egen lynnesutveckling ända från Gustav III:s och Bellmans soliga dagar. Hennes far, grosshandlaren Severin Wigert, var under Carl Johans regering ofta av honom anlitad som finansrådgivare, och konungen erbjöd honom till och med en statsrådspost, vilken han emellertid avböjde.

Fru Jolin var en begåvad målarinna, en talang, som ärvts av hennes dotter, den kända konstnärinnan fröken Ellen Jolin. Vid 18 års ålder ingick hon äktenskap med Johan Jolin, vars personlighet satte djupa spår i det dåtida litterära och artistiska stockholmslivet. Ty "Jo. Jo" var en charmör både som författare, skådespelare och människa. Som hans maka ej gav honom efter i älskvärdhet och förfining kan man förstå vilken angenäm ton det rådde i deras hem — dåvarande Rörstrandsgatan 32, nu Wallingatan — där sådana personligheter som Harald Wieselgren, Gunnar Wennerberg, August Blanche, Hvasser, Almlöf, Edvard Swartz, F. W. Scholander m. fl. ofta voro gäster.

Efter makens bortgång 1884 drog sig fru Jolin tillbaka från umgängeslivet. De sista decennierna har hon tillbragt tillsammans med sin dotter, in i det sista vid full andlig vigör.

engelsmannen på hösten reste hade han begärt henne till sin hustru, men hon var enda barnet och föräldrarna hade sagt nej. Men Sara Alelia mindes från sitt sjunde år, att mormodern, som då satt värbak i sin gungstol i kökskammaren i hennes hem, en dag på underliga vägar fått ett brev från England. Det var efter många år en sista

hälsning från den engelske lärde. Han hade under sitt liv vunnit hög rang och adelskap. Han gjorde henne uppmärksam på att på vapnet på det stora sigillet var bland ornamentens slingor insmuget ett M. M. — Maria Murell. Sara Alelia nyttjade ännu stundom spinnrocken, då hon om vinterkvällarna spann med pigorna framför spisen i köket.

Då pigan kom in med kaffebrickan drog Sara Alelia upp bordslådan och tog en av de gamla drälldukarna och bredde ut den över bordet. Så gick hon bort och bullade tre gånger hårt i dörrposten. I nästa ögonblick knarrade det i golvtäljorna uppe på vinden, tunga steg hördes i trappan och Anti kom in och ställde sig väntande innanför tröskeln. Anti var en jättegestalt, han brukade snus till övermått varav hans mun alltid var svart. Sara Alelia räckte honom en kopp, som hon fyllt med kaffe: "Kom ner och hämta mera, om det skulle smaka honom", sade hon.

Så serverade hon far och son. Det var de gamla blå kopparna, som ännu finnas kvar i släkten. Men då Sara Alelia tappade skeden och Lars Magnus Görling med en glad och varm blick i sina vackra blå ögon räckte henne den rodnade hon. Så reste hon sig och gick bort och bullade åter tre gånger i dörrposten. Och då Anti kom stod hon ännu kvar vänd mot dörren:

"Önskade han inte mera kaffi?"

IV.

I Sara Alelias bibel finnas följande rader understrukna: "Var mig nådig Herre, ty jag försmäktar; hela mig, Herre, ty ända in i mitt innersta är jag förskräckt. Ja, min själ är storligen förskräckt — vänd åter, Herre, rädda min själ, fräls mig för din nåds skull". I marginalen står antecknat: den 18 sept. 1806.

För visso var Sara Alelia vid denna tid i nöd — i själanöd. Hon såg sig stå som äktenskapsbryterska med Guds och människors dom över sig. Stark, stormande hade kärleken kommit över henne. Den var ett brott och hade fyllt henne med förtvivlan, men förtvivlan hade vyssjats till ro av den älskades stämman. Bredvid Sara Alelias bibel ligger en liten tunn svart anteckningsbok. Där står på ett blad: Hans stämman mer än det talade, min vändandes själ hugsvalade. Något längre tillbaka i boken, tydligen nedskrivet betydligt tidigare står: Stämman mer än ordet lägger mannen klar på bordet. Någon visshet för att Sara Alelia även vid detta tänkt på Lars Magnus Görling finnes ju ej, men visst är att Lars Magnus Görling hade en ovanligt vacker och uttrycksfull talröst, liksom att Sara Alelia hade alldeles särskild känslighet och uppmärksamhet för sådant. Hennes musiköra var ehuru utan all odling osedvanligt fint. Redan detta torde ha varit en orsak till att hon så lätt fångades av en rösts behag. Kom så därtill, att Lars Magnus Görlings stämman ägde något som så sällan nått Sara Alelia, men för vilket hon var särdeles känslig, den klangfärg och frihet, som endast ett visst mått av kultur kan skänka, så torde hon från första ögonblicket ha varit fångad av dess behag och lätt är att förstå att den färgad av ömheten och kärlekens glöd helt skulle kunna bringa henne under sin makt och förtrollning. Vad den viskade trodde hon; då den talade försvor för deras kärlek lät hon det galla. Men då denna stämman ej längre "hennes vändandes själ hugsvalade" kom själanödens dagar.

(Forts.)

Varje omtänksam husmoder bör försöka

Resultatet blir glädjande

Resultatet blir glädjande

Tuppens Zephyr
och Ni köper ingen annan.

Samtal med mina väninnor. Av Gertrud Almquist-Brogren.

2.

Gåtan kvinnan.

JAG KOMMER JUST HEM FRÅN EN AV mina väninnor. Hon är inte specialist på någonting, men hon är olyckligt gift. Jag känner till historien från början, har hört hennes sida av saken och ibland hans. De äro båda att beklaga, och båda ha skuld. De ha olika lynnen, olika synpunkter på livet och lyckan och de ömsesidiga plikterna. Jag tror att hennes synpunkter representera den större rättfärdigheten, och jag känner mest för henne, därför att hon är min vän och därför att jag är kvinna som hon.

Men han representerar den större kärleken. Han har älskat högst av de två, och hon söker att förhärda sitt hjärta mot honom och uppfyller det med sina rättfärdighetskrav. Nu har han efter gemensam överenskommelse rest sin väg. Hon har valt att stanna i hemmet. Hon orkar inte resa, säger hon. Hennes nerver äro nedbrutna, och dessutom älskar hon sitt hem.

Jag fann henne i hennes rum, sängliggande. Vi talade inte om hennes äktenskap till att börja med. Det var inte mycket att orda om för tillfället. Men hon talade om sina väninnor.

"Vänskap" — sade hon, "tror du på den? Jag har alltid gjort det tills nu. Jag hade två väninnor, som jag trodde skulle göra allt för mig, liksom jag kände att jag velat göra allt för dem. De äro ogifta båda. Den ena var min första "bästa vän". Inte skolkamraten eller barndomsideal. Dem har jag glömt. Men vi båda träffades, när jag just var vuxen. Jag beundrade henne. Hon var ett par år äldre, och hon kände livet bättre än jag. På något sätt har hon varit med om att dana mitt livsöde. Ty hon hjälpte mig att lära känna mig själv, och det är kanske det mest ödesdigra, som kan hända någon av oss kvinnor. En del kvinnor lära det aldrig. De äro människens bevismaterial i kvinnofrågan. Jag trodde att jag var vek och svag. Hon lärde mig att jag hade, ja skratta inte åt det, en stark själ. Hon fann inte den själen så beundransvärd. Hon sade att den kunde bli en mans olycka. Ja, det har den ju blivit nu."

Min vän skrattade litet bittert. Hennes bleka ansikte på den vita kudden såg så trött ut, och jag tror nästan att jag fick tårar i ögonen.

"Men hon rådde mig ändå att gifta mig, om någon ville ha mig", fortfor hon. "Sådana kvinnor som du passa inte att vara ensamma", sade hon. Sannerligen jag vet, varifrån hon fick sin visdom. Hon var ju själv en ung flicka med ingenling värre än en fullt korrekt bruten förlovning bakom sig.

Den tiden levde hon högt på sin vänskap för mig. Flickvänskap, kvinnovänskap, det borde skrivas en

bok om den, den är så litet känd, och den finns av alla sorter och grader. Hennes var vitglödande, men den var inte sentimental. Hon kysste mig aldrig. Det hade hon för god smak till, hon hade ju varit förlovad. Men när vi skildes, de yttre förhållandena skilde oss under flera år, sörjde hon. Det vet jag. Vi ha sällan skrivit till varandra, men jag har alltid känt eller trott mig känna att hon var densamma.

För några veckor sedan skrev jag ett brev och talade om alltsammans för henne. Nu har det gått som du sade, skrev jag, nu har jag gjort en man olycklig... och... kanske... mig själv också. Om du ännu är min vän, skall du komma till mig, för nu behöver jag dig.

Hon har aldrig svarat på brevet.

Ja, det var den bästa vännen. Sedan kommer numro två. Om du visste vad hon har varit trogen år efter år. Min vänskap svalnade ibland, hennes aldrig. Hon beundrade visst "min starka själ." Det trötta ansiktet på den vita kudden log igen.

"Ibland kom hon och hälsade på. Hon gjorde långa resor för att träffa mig. Det är underligt att ni aldrig kommit på samma gång. Sist hon var här, sade hon, att om jag någon gång behövde henne, skulle jag bara skriva. Hon skulle komma genast. Intet utom omöjligheten kunde hindra henne. Ja, då jag såg att min första väninna svek mig, skrev jag till henne, för jag tyckte inte att jag kunde vara alldeles ensam, och jag har fått svar i dag. Hon ville så gärna, säger hon, men hon kan omöjligt just nu. Hon har blivit bjuden på en rekreationsresa i Norge. Senare, om jag vill ha henne, hon är så ledsen att hon inte kan komma."

"Ja, uppoffringar, vem gör det", säger jag litet tanklöst.

"Det gör den, som verkligen älskar, och då känns det inte som en uppoffring", svarar min olyckligt gifta väninna litet skarpt.

"Du skulle försöka det med din man", mumlar jag en smula tvekande.

"Det är inte det, det vet du", svarar hon. "Jag fordrar ingenting för min egen räkning. Jag fordrar bara att... att..."

"Han skall vara fullkomlig", infaller jag.

"Det är inte fullkomlighet att försaka det man inte har råd till", säger hon.

"För somliga är det det", säger jag. "Om jag inte har råd att vila middag en timme var dag, skulle det vara fullkomligt av mig att försaka det."

"Du kan väl inte gilla att han fordrar att vi skall leva över våra tillgångar?"

"Nej, visst inte, jag tycker du gör rätt som bryter. Jag kom bara att tänka på den som verkligen älskar och som uppoffrar sig utan att märka det. Så väl att du inte älskar på det sättet. Då kunde det ha blivit ännu värre. Och din väninna, den där andra, kunde ha förstört sin hälsa genom att gå miste om sin rekreationsresa i Norge, och det hade ju varit mycket illa. Det är allt väl, att vi människor inte älska andra som oss själva."

Min väninna ligger tyst en stund.

"Vi äro inte riktigt skilda", säger hon. "Jag vet att om jag skriver ett ord, så kommer han igen."

"Men hur skall det då gå", invänder jag. "Era gamla tvisteämnen äro ju kvar. Vet du, jag tycker du skulle vänta, tills din goda vän rekreerat sig i Norge. Då vill hon säkert komma. Ni kunde ha ett hem tillsammans."

"Jag trodde jag sagt dig, att med vänskapen räknar jag inte längre. Den är bara flickfantasier. Det var min första vän, som knäckte tron på den för mig, när hon teg ihjäl mitt brev. Att den andra inte kom, bryr jag mig egentligen inte om."

"Hm, vet du vad? Du skulle bestämt inte ha stannat hemma. Du ligger och får så mörka tankar. Det hade varit bättre för dina nerver om du rest. Du hade fått en massa nya intryck, och du hade inte haft tid att grubbla över ledsamheterna. Det är inte för sent än. Vi ska hjälpas åt att packa din kappsäck. Och så räkna vi ut något trevligt ställe, dit du kan fara. Du får nya bekanskap..."

"Ja, jag tänkte nog också på det, men jag kunde inte för burkarnas skull."

"Burkarna?"

"Ja, syltburkarna. Kristin kokar in något slag var dag nu, jag orkar inte hjälpa henne mycket, men hon bär in burkarna till mig, och

jag knyter papper över dem och sätter etiketter, och så radar jag upp dem på hyllorna i syltskåpet. Du vet själv hur det känns. Du kan gå och se på dem, om du vill. Jag har flera i år än någonsin. I år har man ju syltsocker. Jag kunde inte resa ifrån det."

"Men att du bryr dig så mycket om det nu, när det är så ovisst. Jag menar, vem skall äta upp det? — Ja, du kan ju skaffa dig ett eget hem för dig själv, förstås."

"Asch, inte bryr jag mig om sylt; du förstår mig inte alls. Du är inte någon riktig husmor, om du inte vet hur en husmor känner för sitt syltskåp."

Ovanstående bild återger den förutvarande, också i vårt land beundrade danska skådespelerskan Anna Larssen, numera fru Anna Larssen-Björner och hennes man Sigurd Björner, vilka med sin ambulatoriska vagn draga runt i Danmark, hållande religiösa föredrag och döpande människorna med en ny döpelses bad. — H. Damgaard foto.

Ödets allvarliga lek.

"Hm ja, det är underligt. Men om... om du hade ett hem med din väninna, som rekreerar sig i Norge, skulle du bry dig så mycket om ditt syltskåp då?"

Min olyckligt gifta vän teg länge, och när hon till slut talade, kunde det egentligen inte sägas vara ett svar på min fråga.

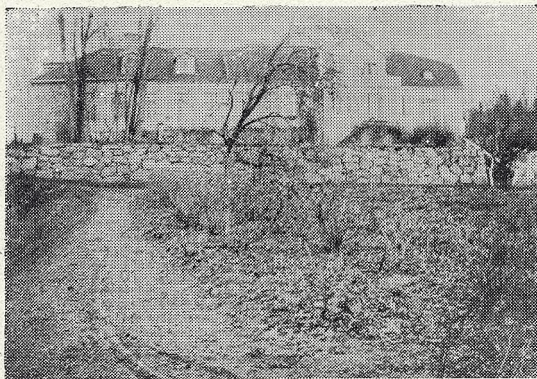
"Nästa år skall jag skaffa mig en Wechs apparat", sade hon. "Den skall vara så praktisk, men jag vet knappt, om jag kommer att tycka om den bättre än mina gamla burkar."

Jag sade att det trodde jag inte heller, och sedan tog jag avsked och åkte hem. Men jag tänkte hela vägen på min olyckligt gifta väninna och något litet på hennes kvinnliga vänner, och jag fann mig omgiven av idel gåtor.

Vill någon, som bättre än jag lyckats tyda gåtan kvinnan, hjälpa mig att besvara några frågor?

Är kvinnan oförmögen till verkligt uppoffrande vänskap? — Älskar min olyckligt gifta väninna sina syltburkar eller sin man? — Och om hon älskar honom, vilket kommer att fylla henne med den största ångern: offret av kärleken eller vad hon kallar sitt rättfärdighetskrav?

De kvinnliga kontoristernas rekreationshem.

DE KVINNIGA KONTORISTERNAS OCH DE affärsanställdas stora kår, som pressats hårdare än många andra av dyrtiden, har för en tid sedan fått mottaga en storartad gåva av en givare, som vill vara onämnd. Tullinge rekreationshem utanför Stockholm har nämligen, fullt inrett och med erforderlig personal upplåtits för medlemmar av Kvinnliga Kontorist- och Expeditionsföreningen. Men även icke medlemmar, som tillhöra ovan omtalade kategori kunna få komma i åtnjutande av hemmets förmåner. Och de äro icke ringa. En präktig herrgårdsbyggnad med stor park, härligt läge på en höjd vid den täcka Tullingesjön, utmärkt kost och ostörd vila. Priset, som beräknas endast för maten är satt till 5 kronor om dagen, men då prisnivån sjunker, tänker man följa med.

Tullinge är i strängaste mening att betrakta som ett hem för frötta och överanstängda, som behöva föra ett ytterst lugnt och regelbundet liv. Allt går som ett urverk därute. Man beräknar, att gästerna skola stanna minst fjorton dagar, helst en månad, ty eljes hinna den frötta och överanstängda kroppen och själen icke återhämta sig. Det finns tjugo platser på Tullinge, och det är knappast troligt, att de icke, då hemmet blir känt, skola vara lediga mer än kortare tider, varken vinter eller sommar.

Manuskript och brev

av redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen av Idun, ej till någon särskild medlem av densamma.

DET VAR EN JUBLANDE VÄRDAG MED sol och sjungande vindar från havet. Den lilla staden vid fjärden av Bottenhavet låg putsad och ren efter det sista majregnet, havsbrisen fläktade svaltt och skönt, levde med väderflöjlar, riste i öppna fönster och dörrar, och vita gardiner och röda pelargonier fläktade och gungade i luftdraget. Flugorna surrade redan på varma södergavlar och på de kringbyggda svala gårdarna och i täpporna på slutningen lade man upp landen och kraftade gångarna. Det hamrade och bultade i hamnen, den friska tjärlukten från varvet trängde upp på de smala krokiga gåtorna och nu hurrade pojkarerna när den nya lotskullern gick i sjön. Fjärden glittrade i tusen kristaller, och röken av en ångare stod stilla i luften långt, långt borta, där havet slular. Ja, det var en härlig dag och Erik Ringborg, som var son till skeppshandlaren och hade blivit student för tre dagar sedan, tyckte att livet var oändligt skönt, när han gick där på Storgatan och såg allt detta. Vad denna gata var idyllisk, vad dess gatstenar voro honom kära. Torget låg bländande vitt i solen, spiran på rådstun flammade och gnistrade, och den gamla klockan på läroverkshuset hade stannat på två minuter över ett.

Han var ensam student härhemma i dag. Hans kamrater hade hörsammat en inbjudan av de nybakade i den stora grannstaden och festade nu som bäst och hade roligt på sitt sätt. "En sån här brackhåla", hade han hört dem säga, och så reste de. Nej, han tyckte inte om dem, i synnerhet nu sedan de blivit studenter. De höjtade och skreko och hittade på de galnaste upplåg, de promenerade på torget och Storgatan med mössorna på nacken, slängde och jonglerade med kapparna, och på kvällarna kunde de stå med lotterna på bryggan, spela herrar och vara lärda och överlägsna. Nej, han tyckte inte om dem, och han kände att han ej passade för dem, ty Erik Ringborg var fattig och blyg och han var den mest begåvade av dem alla, ty han kunde måla. Rektorn hade klappat honom på axeln och sagt, att han skulle fortsätta som han börjat. Jag väntar mycket av dig, hade han sagt.

Vackra vardagar kommo och gingo, det blev varmare i luften, och kullerstenarna på Storgatan lågo brännande heta i solgasset. Grönskan blev mörkare och lummigare, syrenerna hängde pösigt ut över de röda planken, och på det gassiga torget fingo duvorna vara i fred, ty ingen tog vägen däröver nu, utan sökte skuggan efter husraderna. Då for han hemifrån. Han skulle göra sin värnplikt nu och vara borta mer än ett år. Lämna den kära staden, havet och skogen och allt. Ett och ett halvt år — nå, det skulle väl gå. Och så for han.

Här var liv och rörelse, här var folk och väsen. Hundra studenter voro de, nybakade, glada och med tusen förhoppningar. Det var ett friskt och käckt kompani som tog arbetet lätt och sjöng bort tiden, det var rörligt, brokigt och uppeldat av studentgeist och hänförelse för fosterlandet. Han fick nya kamrater, han fann likar. De drogos tillsammans tre, fyra stycken av gemensamma intressen, man diskuterade, gjorde planer för framtiden och drömde fantastiskt och vackert och väntade på att — att tiden skulle gå.

Nu var det krig i världen och hårda tider för skeppshandlar Ringborg. Den livliga sjöfarten däruppe var det samma som liv i hans affär, och nu såg det ut, som om havet sväljt alla ångare och skepp. Kommersen blev då-

lig, och av de forna leveranserna till engelsmän, tyskar och portugiser, som lastade trä på yttre fjärden, blev ingenting. Nu stod han där med sina matvaror, sin fotogen och sitt tågvirke, ensam med sitt biträde och hörde flugorna surra på fönsterrutorna. "Det blir väl bättre", sade Ringborg och gick in på kontoret till sina böcker. Men han hade blivit tystare nu och mera böjd på sista tiden, och hans gamla nervösa sjukdom som tidvis fick makt med honom lämnade honom numera sällan ro. Han satt en stund vid den stora grönmålade pulpeten och trummade med fingrarna på memorialen. Genom fönstret såg han den vida glittrande fjärden. Och han tänkte på hur det var förr om somrarna, då det kunde ligga en tio, tolv ångare och lasta under Orlandet. Då var liv och lust därute. Vinscharna skramlade med sina kettlingar, bommarna svängde med sina bördor av ny sågad plank in över lastrummen och släppte dem så att klappret hördes över hela hamnen. Bogserbåtar kröpo över fjärden med svansar av lastade prämar efter sig, och en stewart vrickade storbåten i hamn för att proviantera. Nu hejade folket vid spelet, när losen kom langsida, och maskinerna nullrade i den tungt däckslastade engelsmannen, som kröp över fjärden och stävade mot havs. Och över allt detta liv skreko måsar och tärnor sina ensliga havssånger och koketterade i snabba manövrer och eleganta svängar. Och nu! Fjärden så långt han såg, låg glittrande och fri. Och hade det inte varit för den ensamme söndagsseglare, som nu gjorde en kovändning bortåt Ankarsund, så skulle fjärden glittrat som den gjorde en sommarmorgon under stenåldern, tyckte han, oantastad, oupptäckt, mot vilda, obebodda stränder. Nej, det gick inte an att sitta så här. Han reste sig hastigt upp, röjde ordning på pulpeten, staplade kontorsböckerna i en hög och försökte inbilla sig, att han var sysselsatt, att han hade mycket att göra. Så gick han raskt ut i boden. Men Johansson, biträdet, satt på en låda bakom disken och splitsade på en storända åt hamnkassören, han hade ingenting annat att göra. Ringborg stannade villrådig. Så gick han med tunga, dröjande steg ur butiken. Det gick inte så här, det måste bli en ändring på det här, och det knakade och suckade i trappan, då Ringborg gick upp att grubbla på framtiden.

När sex långa månader hade gått, visste Ringborg, vad han skulle göra. Han skulle flytta. Han skrev och grubblade och reste bort ett tag, och så kom det till, att han fick en stor affär på hand. Han satte sig i skuld visserligen, men det var en fin affär, och på hösten for han. Familjen skulle komma efter till våren.

Hösten kom, och Erik ryckte ut. Han hade blivit spänstig och stark, han var bred över axlarna och brun i hyn. Med den förhoppningsfulle ynglingens lätta gång och högbruna huvud kom han, glad och stark, ty nu var han fri. Vägen till livet låg rak och solbelyst framför honom, och han skulle gå långt på vägen, tänkte han. Och så kom han först till sitt nya hem i Bergslagen.

Vad hade hänt, vart hade han kommit? Modern grät, då hon såg sin friske, glade gosse, fadern skraftade torrt och nervöst och gick rastlöst omkring, grå och framållutad. Illa dolde han sina sorger och missträkningar. Ty så hade det blivit. Till en främmande plats, till främmande människor och nya förhållanden hade de kommit. De hade tagit en stor affär och satt sig i skuld. Och nu var fadern sjuk. Företrädarens gamla biträde, som var insatt i affären och förhållandena

Septembrafton. Av Richard Agrell.

Nu faller Septemberskymnings
månlysta, fina flor.
Aftonens rymd sig välver
hugsvalande blå och stor.

I en mystisk tystnad sluten,
omfluten av månens ljus,
jag njuter den dagglåda minuten:
dess sälla, platoniska rus.

Under mitt hjärta brusar
den blåa skogen så svalt.
Vinden siande susar
om något blomlost och kallt.

Over mig djupnar rymden
allmera romantiskt blå,
där några gyllene gnistor
glimta då och då.

Som en reflex i mitt hjärta
det glimtar ock stundom till,
som om något ur smärta
i lycka lyftas vill.

Små lindrande stjärnor sänka
en sval och vitblå ro...
Nu vill jag ej veta, ej fänka,
blott drömma, ana och tro.

Nu vill jag ej fråga och tala,
blott fannas av aftonens frid
i ljuset där ovan, det svala,
och drömma stilla därvid.

Jag låter mitt väsen sövas
av Skymningens sorlande hav,
all ängslan därinne dövas
och sinnets röster och krav.

Nu vika de dunkla bekymmer
och Tidens smärtsamma tvång,
och den lycka all rymden rymmer
nynnär i själen sin sång.

Inom mig känslor svälla
av varmaste frid och fröst
som ett sorl ur en gyllene källa
djupast ini mitt bröst.

Nu nalkas Tystnadens gäster
på fjärran stjärnblå stig.
De bära på mänskliga händer
drömmarnas blom till mig.

Nu skimra min lyckas sekunder
— envar som en kostbar juvel —
Nu timar ett evighetsunder
ini min bidande själ.

på platsen, hade medvetet gjort sig oombärlig på sin plats. Och styrde och ställde efter egen vilja. Och Ringborg själv var så svag att han varken vågade eller kunde sätta sig över honom. Ah, nu förstod han så väl. Man behövde honom ett tag, han måste hjälpa dem till rätta. Ingen tvingade honom, ingen bad honom stanna hemma, men när han såg sitt nya, oordnade hem och sina trötta, nedstämda föräldrar förstod han, att han icke kunde lämna dem så, utan hjälp bland främmande människor. Nåväl, han skulle hjälpa dem ett tag, sätta sig in i affären och blåsa liv i sin nedstämda förslöade far. Det skulle nog bli bra igen. Och med sin ungdoms hela kraft och optimism kastade han sig in i arbetet. Ovan och bortkommen var han inte, han hade minsann fått hjälpa till därhemma så länge han mindes tillbaka, hela långa somrarna och alla små lovdagar under terminerna. Nu var han med över allt, expedierade och skötte böckerna och spionerade på biträdena. Er skall jag nog sätta mig över, tänkte han och räknade och vägde i magasin och källare för att imponera på dem, för att visa dem, att han kände deras knipsluga, banala knoddfasoner. Han visste ju, att han inte var affärsman, att han inte var det rivjärn han gav sig ut för att vara. Men han var psykolog, och han kände ett djupt förakt och medlidande med dessa vit-sande knoddar, som ville ockra på hans fars hjälplöshet och brutna hälsa.

Det var mycket arbete, och tiden gick fort. Nu hade han varit hemma i tre månader. Julen var över, och ett nytt år var inne. Nu märkte han, att han åstadkommit en viss ordning i arbetet, att de största svårigheterna i samband med flyttningen voro undanröjda. Han märkte, att han kommit in i vissa gängor, och att förhållandena därhemma hade ordnat sig omkring honom såsom varande den uppehållande, drivande och oombärlige. Hans far, ja, han var densamme, med sitt trötta, ödmjuka leende och sitt slocknande intresse för allt. Skall han inte bli bättre, tänkte Erik, tänker han gå så här jämt som ett barn och — — — — — Han blev be-fänksam, saktade av med arbetet, blev tystare än förr och tänkte hit och dit. Så en kväll när han fick brev från en kamrat vid

Professorn och professorskan Levin.

Ett avskedstagande.

INTENDENTEN VID BIE KALLVATTENKUR-anstalt i Södermanland, professor Astley Levin, som alltsedan 1888 fungerat som badortens ledare, avgick från denna post vid badterminens slut i augusti. Avskedstagandet skedde under mycket hjärtliga och solenna former, i det såväl all under sommaren och förut fungerande personal vid badanstalten som ock byamännen och övriga medlemmar av Bie samhälle inbjudits till en festlig kollation. Vid middagen tolkades badpersonalens känslor av tacksamhet mot sin värderade chef av kamrer Höglund och pastor Dannberg. Men även professorskan Levin fick sin del av hyllningen som ett erkännande för ett värderat arbete till anstaltens fromma.

Under ett par decennier har hon stått för det materiella rusthållet och åtog sig denna uppgift i syfte att mot ett humanit pris söka åstadkomma bästa möjliga vederlag. Hon har skiljt sig från denna uppgift på ett glänsande sätt.

akademien, och han råkade tala om honom med sin mor, kom han att nämna framtiden. Det blev tyst en stund. Så när han såg upp, grät mor.

Den kvällen hade han förstått allt. Mor hade gråtit. Du går mot livet, hade hon sagt, du vet att rektorn skall hjälpa dig, far du Erik, pappa skall nog bli bättre han också — — — — — Men pappa hade inte förstått lärarna, han log så lyckligt och frånvarande — pappa skulle aldrig, aldrig bli bra mera.

Och så kom det till att Erik Ringborg, den jublande, vårfriske ynglingen, som glad och djärv sett ut i livet, så kom det till att han blev dyster på vägen, sänkte sitt huvud inför sanningen och verkligheten. Hans glimmande luftslott voro borta. Solen sken lugnt och klart på pliktens massiva och svala tempel.

Detta var alltså hans kallelse, detta var alltså hans lott i livet. Han hade fått en uppgift, som han skulle se löst en gång kanske, när han var gammal och hans ungdoms hela blod och glödande entusiasm hade kallnat och livet gjort honom mörk och bitter....

Ha, ha, ha — livet hänskrattade åt honom. Där sprang han bakom disken i en gammal urväxt kostym från skoltiden. Rocken var mjölig och stel som ett förskinn av sillake. Ha-ha-ha! Svärmaren, konstnären! Hans klassiska profil avtecknade sig mot solen och morgonrodnaden på en skylt, som allegoriskt framhävde glansen av kopparkastruller, som blivit skurade med det sista, överträffade putsmedlet. Men han hade inte tid att grubbla. Han skulle passa upp, stå till tjänst. Åt uppretade, smutsiga brukskäringar i smutsiga schalar och flottiga brödkort i vanvårdade, oestetiska händer. Det var dyrtidens mest betryckta offer, som skuffade omkring i sina nedtrampade tofflor och skällde på allt, på Ringborgs affär, knoddarna, livsmedelsnämnden, regeringen och på varandra. Ingen var bra åt dem. Jobbare och handlare i allmänhet fingo sin dom, svartrockar, tyskar och bönder rycktes med i slagsmålet, och en liten gumma med svarta ögon och örhängen lovade, att hon skulle

(Forts. sid. 540.)

☞ *Selma Lagerlöf: Herr Arnes penningar på filmen.* ☞

1. Herr Arnes penningar bortföras. 2. "Nu kommer de för att gripa er. Fly!" Elsalill (Mary Johansson). Sir Archie (Rikard Lund.) 3. I rådhuskällaren. 4.

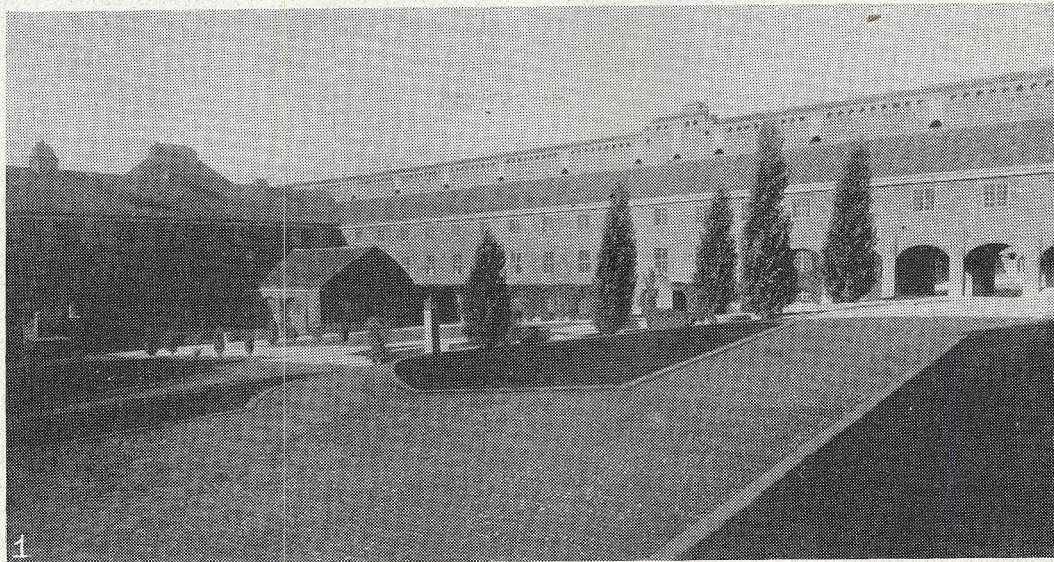

Aftonvard i Solberga prästgård. 5. Angivelsen. 6. "Vi skulle vara mycket glada, jungfru, om du läte oss höra din berättelse." 7. Elsalills sista färd.

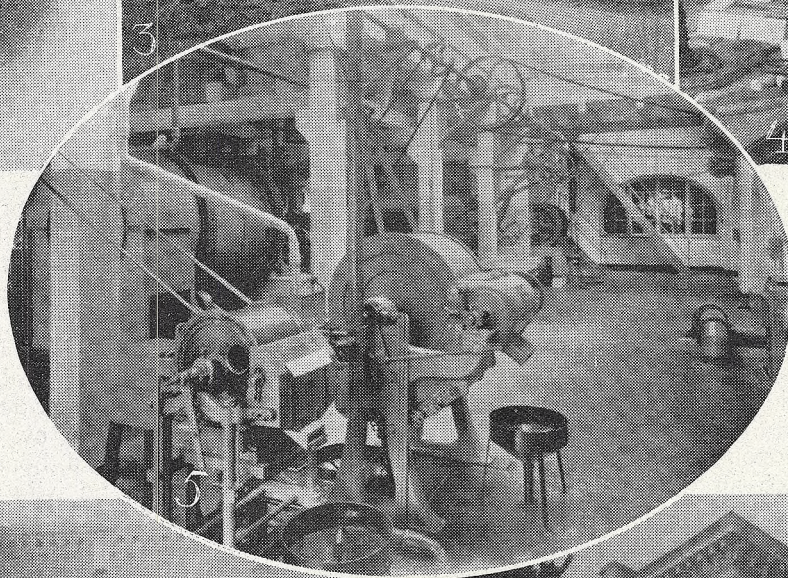
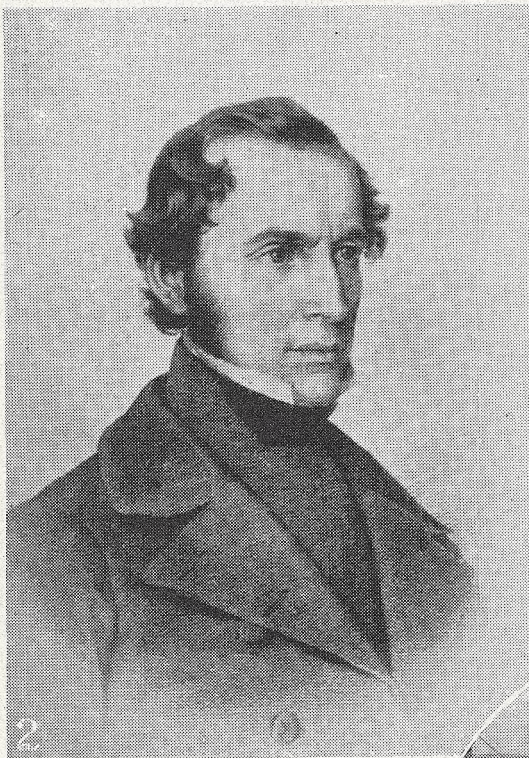

Till Bergsskolans hundraårsjubileum.

1. Bergsskolans nya palats vid Valhallavägen. 2. Falu Bergsskolas förste föreståndare professor N. G. Sefström. 3. Det gamla trähus i Falun, som inrymde Bergs-

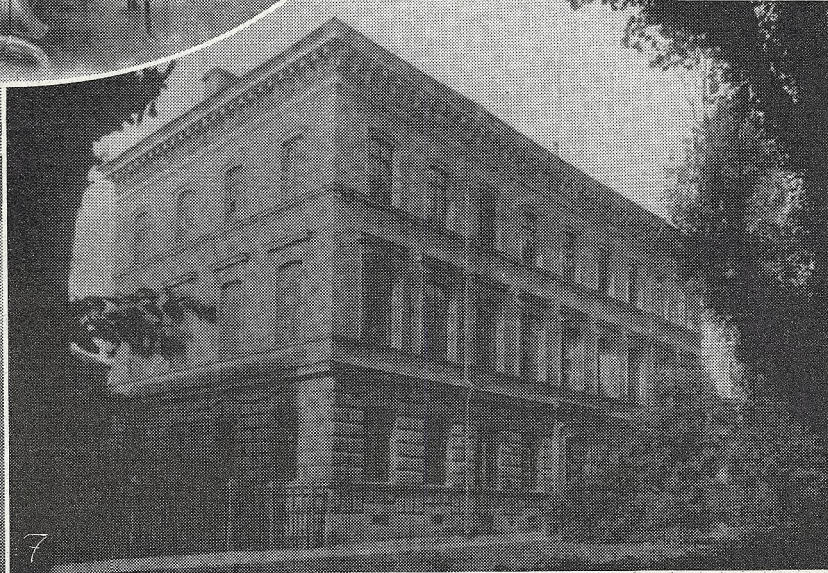
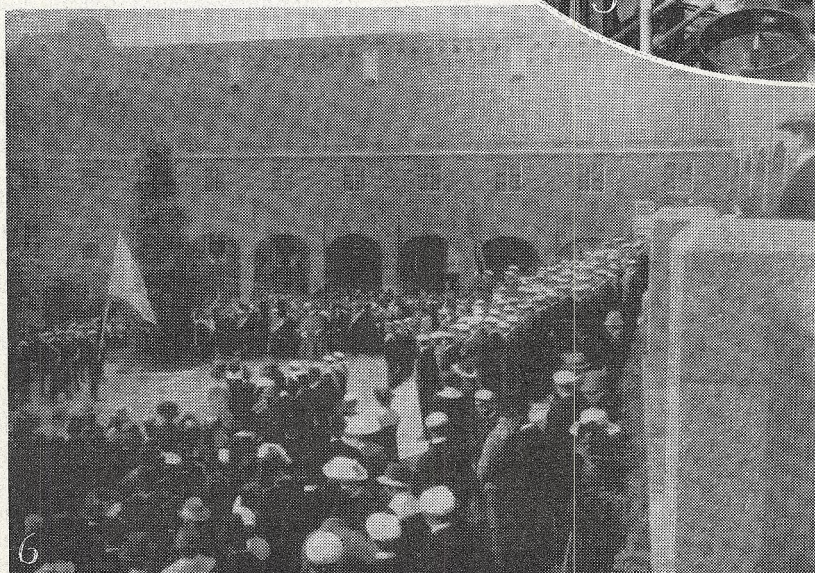
lägger sista handen vid Bergsskolans museum. 5. Det nya anrikningsverket. 6. Jubileumshögligheten den 12 september. Promenadkonserten på Tekniska högskolans

skolans första lokaler. 4. Professor Walfrid Petersson, institutionens nuvarande föreståndare,

gård. 7. Bergsskolan vid Drottninggatan.

O. Ellqvist foto.

(Forts. fr. sid. 537.)

klösa ögonen ur Hammarsköld om han vore där. Hesa karlar ropade på stimulantia, snus och flättobak, små barn grinade och söndagssnobbar provade halmhattar. En skulle ha gryn på sju kuponger, en annan spisbröd på aderton, en vilsekommen bonde skulle ha hösalt, som inte fanns och ett dåligt fruntimmer ett hårnät. Samtidigt skulle åtta snoriga barnungar ha lakrits, och knallpulver, en gubbe låna 'filifon' och ingenjörens piga lämna tillbaka ett par knäppskor, som var för trånga över vristen.... Å, vad han pinades! Men det fick han inte visa, han måste hålla god min, dra' på munnen åt dåliga kvickheter, vara artig och uppmärksam och då och då svarva till en liten självständig gliring åt livsmedelsnämnden, eller en banal uttjafad vecklagan över "dyrtiden", de "bistra" liderna eller dylikt, allt för att hålla publiken varm och helt ställa sig på deras sida i eländet. Åh, det skulle vara fålamod och resignation till det. Och ibland var han nära att explodera. Dessa enfaldiga människor. En arbetarhustru hade satt sin smutsiga pojke på disken medan hon handlade, och när hon nu skulle ta pojken och gå, gav Erik denne en karamell.... "Och ser du, vad du får av farbro!... vad gör du, nu då... vad gör du nu då, Gusta'... tacka farbror, säger jag... se där ja... ta-a-a-ck så mycket!"... Och så skrattar hon och är stolt över pojken, som aldrig fått lära sig tacka hemma. Åh, han skulle vilja ha' skrikt högt. Men nu lade han band på sig, flinade åt pojken och försökte nicka hjärtligt åt honom och modern, då de gingo.

Så gick en dag till av mitt liv, tänkte han, då han slog igen boddörren på kvällen och lade för järnbommen. Nu var det alldeles tyst i lokalen, han var ensam, och en enda liten lampa brann borta vid kassan, där han satt och räknade in pengarna. Det blev så ödsligt och tyst på en gång, tyckte han. Det fuktiga golvet utanför disken, där hundratals fötter trampat hela dagen låg fritt, tygpäckarna i hyllorna lågo mörka och tysta och ruvade, kläderna på väggarna hängde som i ett gammalt museum, och kramet och burkarna stod där så tyst i rader och staplade i pyramider. Ur den svarta öppningen till packboden drog det kallt, och han kände den skämda lukten, som omgav allt därinne, ångor av mat, sotiga kläder och svettiga människor. Taket hängde mörkt och tryckande ner över honom, ty det var fullsatt av borstar, sopskyfflar, hinkar och kappsäckar. Det hade blivit så tyst som efter ett hårt skott, tyckte han. Larmet och bråket var borta. Det var bara ett avlägset eko, som sjöng en liten klar och sjungande ton i de tomma fotogenkannorna över honom, för att dö bort den också till slut, och nu hörde han bara raspet av sin egen penna, när han skrev i den tjocka, oftympliga lig-garen. Men nu gick det däruppe, det skrällde och sjöng i kannorna i taket, och en stol skrapade.....

"Sjung-om stu-den-tens lyck-li-ga dar, låt-om oss fröjdas i ungdomens vå-år..." hans lilla, levnadsglada syster spelade ostadigt på piano och sjöng för full hals, ty studentsången kunde hon bäst av alla, den var så lätt, ty den var satt utan förtecken, och så var store bror student. Kära lilla syster, tänkte han, där han satt och lyssnade, du anar inte huru ironisk du är, då du spelar och sjunger den sången. Och vemodet fick makt med honom, då han min-des den sången, huru de sjöngo den i ljusa sommarnätter, så att det dånade i de smala krokiga gränderna däruppe, och ekot dog bort över fjärden.... Men nu stampade det energiskt i taket, det var matsignalen. Han

Porträtt till dagskrönikan.

Helena Munktell.

J. F. Rossander.

EN INOM VÅR MUSIKVÄRLD KÄND PERSONLIGHET, kompositören Helena Munktell, avled nyligen i huvudstaden i en ålder av 67 år. Fröken M. var född i Stora Kopparbergs församling, gjorde sina första musikstudier för Norman och Dente samt därefter för Godard och d'Indy i Paris, där hon för övrigt vistats mycket.

Av hennes större verk har en operett "I Firenze" uppförts både i Stockholm (1889) och i Paris och en orkestersuite av hennes hand blev ofta spelad i Frankrike (Monte Carlo och Paris), där f. ö. "Société nationale de musique" synnerligen intresserade sig för hennes kompositioner. Förutom orkesterdikter och ballader har hon även skrivit körverk, pianostycken och sånger.

Chefen för Svenska Dagbladets korrekturavdelning, redaktör J. F. Rossander, avled härstädes föregående vecka efter genomgången operation. Född på Oland, ägnade han sig först åt apotekareyrket, men drevs av sina litterära böjelser in på den journalistiska banan och har sedan ett 20-tal år varit knuten till Svenska Dagbladets redaktion, där han nedlagt ett nitiskt och talangfullt arbete, särskilt på tidningens korrekturavdelning, ty han kunde som få den svåra konsten att läsa korrektur. Även Idun hade under ett antal år förmånen att taga hans skicklighet som korrekturläsare i anspråk.

Begåvad och kunskapsrik har R. även verkat som skicklig översättare. Fin och försynt till karaktären, var han varmt värderad av dem som personligen kände honom. Som närmast sörjande stå maka, fosterdotter och en syster.

.....
reste sig upp, stampade till svar så att det ekade i hela butiken, slog igen boken, släckte ljuset och gick upp till ölosten och lampskenet däruppe.

De långa tysta kvällarna. Far och syskonen sovo därinne. Modern lappade och lagade, och Erik läste vid samma lampa i vardagsrummet. En gång hade han tagit fram sina dukar med havsmotiven, men då hade hon gråtit igen. Så föresatte han sig att aldrig befatta sig med dem mera, att låtsas, som om de ej intresserade honom längre för att icke onödigtvis påminna henne om, att han led, att hans högsta lust var målning och ingenting annat. Och nu grep det honom starkare än någonsin, huru olycklig han

Iduns redaktionssekreterare,

fru Elisabeth Krey-Lange, avgår med detta nummer från sin befattning. Redaktionen begagnar därvid tillfället att säga henne ett varmt tack för hennes fleråriga talangfulla, pliktmedvetna, och av livligt intresse präglade medarbetarskap i tidningen. Hon efterträdes av fröken E b b a Theorin, som sedan 10 år varit anställd i Sydsvenska Dagbladet Snällposten i Malmö, där hennes omfattande journalistiska gärning gjort henne högt skattad, varför vi motse samarbetet med henne med de bästa förhoppningar.

IDUNS REDAKTION.

var, och han såg framför sig en ändlös rad av långa tysta kvällar, tröstlöst ensamma kvällar, vemodsfyllda av minnen från ett lyckligare land och lyckligare dagar.

Vilket vidrigt öde hade han inte fått, svärmaren, naturbarnet. Kustbon, som var född mellan havet och skogen. Var det inte nog, att han uppoffrade sig, gjorde sig till knodd utan själ, till slagfärdig knodd med inställsamt flin och uppmuntrande kvickheter. Var det inte nog, att han tvingades stå här bakom disken och höra det eviga dyrtidskabblet, avundsjukan, hätskheten från en "freds-älskande", "frihetsälskande", "sanningsälskande" publik. Nej, ty ödet ville också, att den drömmande skogsvandraren, det oändliga havets son skulle skrämmas och pinas i ett sotigt, bullrande industrisamhälle, dö under sina sorger på naturens bakgårdar och sophögar. Ty här hade han hamnat. Här bodde han i utkanten av bruket vid en gropig väg, ett mellanting av gata och landsväg. Här låg en "Londoner-Bazar" och en skjutbana, som förestods av en sminkad dam, som log mot alla karlar och blaserat förde en smal cigarett mellan sina ringbeprydda fingrar. Här låg det gamla bondhemmanet, som bodelaget köpt och nu använde till materialbod. Skorstenen var riven och ersatt med ett plåtrör, och på gaveln hade den påpassliga banken slagit upp sin skylt: Fonder 60 miljoner. Här låg långa rader av arbetarkasärner, i samma raka stil, samma tråkiga, praktiska färg, med samma sotiga farstukvistar, blankslitna av generationers smutsiga, klängande ungar. Och här och där lågo dessa "hemtrevliga" egnahem i "gammal-svensk" stil, kringströdda i backarna på rödstrukna betonggrunder. Och på kolstybben framför lågo murtråg och tomma cementfat och breda kopknorvade hyvelspån. Här stod en kritvit flaggstång utan flagga men med en lång väderpil och en opropotionerligt stor och platt träknapp. Och här var hagen. Hagen, med några glesa sotsvärtade björkar, som hade kolstybb på bladen och slagghögar vid roten. I den vita barken var det skuret kors och tvärs, årtal, hjärtan med pilar och initialer och rent av fula saker. Här glittrade kolstybben i det tunna gräset, här lågo tom-buteljer, trasiga korflekar och gamla mögliga skor, tomma ansjovisburkar och emalj-erade nattkärl, som tjänat ut. Och här den bruna halmen ur en tömd madrass. Här lekte barnen tafatt och slog kullerbyttor. Här spelade ungdomen kort på söndagarna. Nu råmar en ko i hagen, men överröstas av pipan i fabriken, som blåser till middag. Och innan den ännu slutat, ringlar sig en lång rad av hungriga arbetare ur fabriken, och f. d. bondpojkar, som ännu bo hemma, tram-pa iväg på sina gammalmodiga cyklar med för små utväxlingar. Där komma de nu hela raden på landgången i sina klapprande träskor. Långa, dystra karlar med breda uppdragna axlar, krokiga stendöva gubbar och halv vuxna pojkar med mössan på nacken och arbetsblusen uppfläkt i bröstet.

Det är middag på bruket. Solen skiner glödande heft på gnistrande kolstybb och svarta tak. Det skramlar och skriker ur öppna fönster, och det eviga oset av stekt strömning ligger stilla och mättande omkring allt och alla.

Här hade han kommit, till det modernaste samhället, de modernaste människorna. Här stred det svarta växande industrisamhället en framgångsrik strid med landsbygden, naturen. Här bröt sig sotet och larmet ut över naturens gröna, vilande bakvatten. Och mitt i den ursinniga, smutsiga bränningen var han.

På sina långa, ensliga promenader sökte han finna lugn och tröst. Men han fann

Medan ridån är uppe.

DRAMATISKA TEATERNS FORSTA PREMIÄR för säsongen var ägnad Oscar Wilde och hr och fru Winnerstrand, och om man får döma av publikens hållning, riktade den sitt mesta intresse åt de båda senare, vilket ju är ganska förklarligt med den popularitet de två artisterna under åren förvärvat sig å Vasateatern och det spännande i att se dem stiga från den bullrande farsen till den putsade och kvickhetsjäktande salongkomedien. Steget gjordes flott, det bör rättvisligen erkännas, men klyftan var heller inte så oöverkomligt bred den här gången, särskilt för herr Winnerstrands vidkommande. Vicomte Gorings roll i "En idealisk äkta man" äger just de drag av älskvärd självsvald och cynism, som denne skådespelare har förmågan att verksamt återge med små medel.

Vad själva komedien beträffar, är dess repris ett återupplivande av den paradox- och kvickhetsrika franska komedien sådan den levde högt på världsstadens salongkonflikter med ty ättfoljande parad av manliga och kvinnliga mode-dockor, som slog ihjäl tiden med att förlösa fabelaktiga summor på de banalaste nöjen. Wilde har väl tillgodogjort sig de franska läromästarnes teknik, men i den ypperligt avvägda formen har han så gjutit sitt eget sällsamma temperament — en överkultiverad andes njutningsförst, livsbejakelse och livsförnekelse, lysande intellektualism och stundom skruvade djupsinne, kallt hån och befriande kvickhet.

En idealisk äkta man roar och underhåller genom sina många blixtrande bemärkningar och reflexioner, lagda i de olika figurernas mun. Människoskildringen kommer i andra, ja, tredje planet, när den ens kommer alls. Man skulle kunna kalla stycket ett dramatiskt kåseri kort och gott, men ett kåseri, vars innebörd numera genom tidens inverkan, lämnar oss likgiltiga, sedan vi vederbörligen senterat kvickheterna.

Av de nyuppträdande utmärkte sig som sagt hr Winnerstrand genom sitt fina gemyt, och hans fru gjorde vad göras kunde av den rärlinjiga och rensnade lady Chiltern. Priset i raffinang, både i fråga om spel och apparition togs av

Gösta Jahn.

Gustaf Heintze.

frkn Kollthoff, vars sköna äventyrerska framstod som en grell färgfläck i den eljes diskret avstämda ensemblen. Hr Bror Olsson som politiker verkade för gammal, men spelet hade sina kraftiga poänger. Frkn Ahlanders prat-sjuka lady och hr Personnes humoristiske greve voro ett par förfriskande oaser mitt i salongskvalmet, och fru Hedberg hade ett par muntra scener som en okonventionell och frispråkig miss i tonåren. —

Komedin föreligger i bokform från Albert Bonniers förlag, vilken officin därmed börjar utgivandet av en samlad svensk upplaga av Oscar Wildes komedier, noveller och övriga arbeten.

Det är nästan som om Vasateatern med sitt nya program "En ostyrig hustru" ville lämna ett komplement till En idealisk äkta mans öden på den förnäma scenen vid Nybroplan. Å ena sidan mannen, som faller ned från den piedestal på vilken hustrun i sin översvallande kärlek och beundran oförsiktigt nog placerat honom, å den andra hustrun, ett i grund och botten oskadligt litet väsen, som följt av att mannen en smula försummar henne för sitt arbete skaffar sig en

älskare. I båda fallen uppstår en konflikt, den ena en smula tragisk, den andra övervägande komisk, men alltsamman slutar fullkomligt tillfredsställande för den moraliska känslan: kontrahenterna förenas änyo och synbarligen mera innerligt än före ovädret.

Wilde är givetvis åtskilliga grader kvickare än sin amerikanske kollega, en herr Seylwyn, vars "ostyriga hustru" dock kan räknas till de roligare farserna. Författaren har också tagit den franska farsens sinnrika intrigbyggnad till förebild, enkannerligen har Sardou fått släppa till såväl plan som material. Spelet går flott, men kunde på ett par händer vara bättre. Fru Sahlin i den kvinnliga huvudrollen betoner förträffligt det flickaktiga och halft oskyldiga hos figuren, replikerna falla smidigt och lätt och minspelet återger ypperligt det unga känslolivets alla skiftningar av ömhet, trots, bävan och hängivenhet. Som mannen är hr Widestedt alligenom livfull och sympatisk, visar sig vara en verklig akquisition för lustspelet. Men hr Riegos komik i älskarens roliga roll när ej annat uttryck än det mest konventionella, ej ett spår av skapande fantasi gör sig gällande, medan fru Arhns överdriver sitt spel som den något äventyrslystna unga änkan. Hon utvecklar i synnerhet en mungymnastik som är ganska oskön och som hennes spegel säkert är villig att upplysa henne om i något förtroligt ögonblick, eftersom regissörens manliga artighetskänsla tycks förbjuda honom att yttra sig.

Vasateaterns premiärpublik plägar i regel vara sammansatt av mycket välvilliga element; möttagandet av En ostyrig hustru var dock mer än välvilligt, man hade uppfriskande roligt och man erkände det med hjärtliga och otvungna bifallyttringar, vadan programmet helt säkert kommer att bibehålla sig en tid framåt.

Kgl. teatern ger den 19 dennes en svensk symfonikonserter, varvid en del nya inhemska tonverk framföras, däribland en pianokonserter av Gustaf Heintze, som spelas av en ung debuterande pianist, Gösta Jahn.

ARIEL.

aldrig, vad han sökte. Ty skogsvägarna voro svarta av kolstybb, och från alla utsiktspunkter såg han rykande skorstenar och höga kasärner med långa broar och ett dussin blänkande brandluckor på taket. Han kom till sjön, sjön med de traditionella 365 holmarna, som alla talade om. Sjön, med bruna slammiga stränder, brunt, stillastående vatten, som luktade sulfitsprit och dy. På de låga risiga holmarna lågo tusentals vit-torkade timmer kringsrödda. Här såg han

söndagsseglaren dussiningeniören, som satt i en elegant, lackerad mahognybåt och gjorde ynkliga kovändningar utanför bryggan, medan han sökte fundera ut, huru han skulle lägga till. Nu tycktes han ha bestämt sig, nu gick han över steg — och rätt, på bryggan. Han tvärstannade, så att det knakade i masten och sjöng i stagen. Men rorsmannen hoppade ledigt i land, gjorde käringknut på fånglinan och gick tryggt och säkert som en gammal långlots upp på bryggan. Han hade vita byxor och en spritt ny mössa med ankare och S. S. S. Erik Ringborg log,

och tänkte på sjökarlarna därhemma, som förde sina båtar snörrätt över fjärdarna och utan en blinkning, utan en rispa i ett bord angjorde en ångare i natt och storm.

Han gick hem. Genom brännheta, folkotomma gator, ty det var söndag förmiddag. En söndagsklädd arbetare ledde sina små flickor i solgasset, och på de nötta träbänkarna framför dörrarna sutto gubbar i skjortärmarna och läste Arbetarbladet. Ungdomen sover ännu efter lördagsnattens dans

och kärleksäventyr. Solen skiner på höga skorstenar och brännheta kolhögar. I det vittappade, stereotypa kapellet på åsen sluta klockorna ringa. Det klumpiga, förgyllda träkorset gnistrar och brinner. Men ur öppna fönster i övergotisk stil stiger larmet av en exalterad friförsamling, som hostande reser sig i bänkarna. Orgeln piper, och oskolade talröster och evighetsträngande sopraner ägna en allt förlåtande och leende gud sin hyllning. Luften kokar och brinner

över svarta tak och röda väggar, järnvägsspåret ligger rakt och glödande som en helveteslig efter godståget, som skramlat förbi med femtio tomvagnar och fyra bromsare. Erik ser efter det, länge, och när den sista vagnen med den vita semafo-ren såvligt böjt av och krupit in i skogen, långt, långt borta, rycker han upp sig och går hem.

Söndagarna voro alla lika. Den tunga, brännheta promenaden på knastrande kolstybbsgator och den svälare eftermiddagen med iakttagelser från fönstret åt vägen. Härifrån såg han människorna, de betryckta, utar-

Mrs Cheveley (frkn Kollthoff) och Vicomte Goring (hr Winnerstrand) i En idealisk äkta man på Dramatiska teatern. Almborg & Preinitz foto.

MUSTAD'S
VÄXT-MARGARIN

BEGÄR HÖGSTA MÄRKET:
MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"

STORBRIITANIENS UNIVERSITET

Upplýsingar angående lärokurser, tillfällen till vetenskaplig forskning, examina, avgifter, inackordering etc. kunna inhämtas i "The Universities of the United Kingdom of Great Britain and Ireland" (Serien "Educational Pamphlets" No. 33) utgiven av the Board of Education. Pris 9 pence.

Boken i fråga kan erhållas genom vilken bokhandel som helst eller direkt

från **H. M. STATIONERY OFFICE**
IMPERIAL HOUSE, KINGSWAY,
London.

Till salu å apotek och tekniska affärer i orig-förpackningar.

Enligt framstående auktoriteter är

ASTRA MALTOS

ett utmärkt kraftmedel, då det gäller att tillföra organismen lättsmälta kolhydrat.

ASTRA MALTOS har en ren, behaglig smak och högt näringsvärde samt är lätt att blanda med olika födoämnen och drycker.

Begär alltid de svenska, kontrollerade ASTRA-preparaten, som äro fullt likvärdiga eller överlägsna de utländska.

SOLIDAR TVÄTT-EXTRAKT

är fullkomligt oskadligt och bekvämaste och effektivaste rengöringsmedel för med olja och fett nedsmetade föremål. Det bör därför alltid även finnas i fabriken.

made små människorna i söndagsglädje och söndagsstass. Här kom f. d. järnsvarvaren, förman Lundberg, mannen med det allmänna förtroendet och fem kommunala uppdrag. Vid armen förde han sin långa skrangliga hustru, som hade sidenklänning, mockaskor och lungsot. Bleka, brådmogna flicksnärtor, klädda i vitt, balanserade ostadigt på höga, snedgångna klackar, pojkar i bevaringsåldern lågo framåtlutade på sina kapplöpningscyklar. De hade alla blå cheviotkostymer, gula skor och halmhattar i vågplanet.

Han hade lärt känna dem alla, genomskådat dem alla. Han hade känt flakten av det modernaste samhällets svarta, orkeslösa ande. I sanningens, rättens, idealens vita mantel hade den svept sig, hög och helig, och den kom med slagord i munnen. Visste då alla dessa mera av sanning och rätt än andra, voro de bättre än andra, och voro de de enda, som kände armod och förtryck? Det lät så på den moderna och smaklöst ekiperade ynglingen, som kom med kväsarluggen i pannan och det ideella märket på rockuppslaget och talade maskinmässigt och inlärt om "folket" och "arbetarna", såsom varande de enda betryckta. Härifrån skulle det alltså komma. Han var då sanningens, rättens och idealens utkorade vår yngling som skulle bringa ljus bland människorna och frid på jorden. Och han log ironiskt, när han såg gamla och unga, gubbar, kvinnor och barn draga upp till folkets park under den gamla uhnöta, missbrukade devisen: Frihet, Jämlikhet, Broderskap.

Dessa blodsprängda panikmänniskor, tänkte han, dessa de höga idealens rasande bär-särkar ignorera lagen om orsak och verkan och tro att onskans konsekvenser kunna bortelimineras. De bita i sina sköldar och söka reformera bort syndens produkt och summa, fattigdom, sjukdom, krig och helvete. Aldrig, aldrig skola de lyckas på den vägen — — —

Kom till Jesus, kom till Je-e-sus, upp till Zion-vi-dra-ga

Frälsningsarmén har friluftsmöte i hagen. Den naiva, kraftigt melodiska sången, utan konstnärliga dissonanser och utsmyckningar ekar fram mellan gårdarna. En blandad kör av ljusa bannröster, höga sopraner och starka, föga omfångsrika mansröster, som omväxlande löpa på två oktaver. Alla spänna sina lungor i trosnit och hänförelse, och brigadören ackompanjerar sången med kastningar på sitt kväkarhuvud och kraftiga smäl-lar i sina breda stabbläggarnävar. Man eldar upp sig mot slutet, och finalen går av i ett öronbedövande fortissimo. Sången är slut. Man flåsar och hämtar andan, medan brigadören vitfnar med stark och vältränad stämma och låter sin väckelsesvada forsa omkring de hopkrupna, imponerade åhörarna. Och när han slutat och det blir var mans tur att lämna sitt vittnesbörd, stiger en kvinnlig ensanj upp och berättar med sin entoniga, forcerade ärtrillarröst någonting, som ej kan uppfattas.

**A.B. FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG**

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. *Försäljningsmagasin:* Stockholm: Drottningg. 23, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottningg. 16, Gävle: N:a Kungsg 25.

GAHNS
'AKTA
ASEPTINTVÅL

renaste och bästa hushållstvål.

Guldmedalj i Stockholm 1897.

SINGER

DEN MODERNA
SYMASKINEN

VITRUMS
FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.
Finnes å alla apotek.

Annonsera i Idun!

STEINWAY

Ensomagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasinet
Jakobsbergsgatan 32, Stockholm.

Tellerins
MARGARIN

ÄR DRYGT
OCH VÄL-
SMAKANDE

VIND
Läskande, uppfriskande
BON-BONS

**Göb VIND på färden
Kring hela världen.**

Säljes överallt i påsar à 25 öre.
PIX AKTIEBOLAG - GEFLE

Användbar för såväl gas- som kolspisel. Apparaten består av 5 ramar 54x26 cm. med stark rostfri trådduksbotten samt underställ av lackerad plåt. Pris komplett, väl emballerad kr. 15:—
Extra torkramar kr. 3:—
Bruksanvisning för torkning av olika sorters frukt och grönsaker medföljer.

A.-B. A. W. ANGEL,
HALMSTAD.
Tel. 36 och 626.

Mot spröd och narig hud
å händer och ansikte är

DERMA-CREAM
med rose eller viol

det yppersta medlet. På grund av sin beredning utan fett och olja är DERMA CREAM särdeles behaglig att använda, då den fullständigt låter inriva sig i huden. Hel- och halvtuber.

Till salu å apotek och i tekniska affärer.

Erik Ringborg stängde fönstret. Han ville fly detta samhälle, som pinade honom i alla sina yttningar av liv och verksamhet. Fly från dessa små människor, som hade tagit sig an mänsklighetens stora sak, gjort sig till riddare för hennes höga över molnen svävande ideal. Ha-ha-ha, I fäktande idealister, I moderna riddare av den sorgliga skepnaden! Icke den heliga förtrytelsens rodnad färgar Edra kinder, utan avundsjukans, ilskans sveltiga rödbrusighet. Egoismens tjuriga krafter föra Eder framåt i striden. Och när I sägen att I sikten högt i striden, då ljugen I, ty låga och förgiftade äro Edra pilar, krassa och materiella deras mål.

Så fänkte han i sin ensamhet. Men därute draga solkigt eleganta människor förbi i glammande skaror, på vägar och sligar skynda de framåt att njuta själens och kroppens söndagsvila i utslitna cabarevisor och sugande, berusande one-step. I hagen sjunga de livslängande, nöjesföraktande människorna sin avslutningsång, Integer vitæ i svensk översättning till sexkantiga dragspel och tvåhalsade gitarrer. Och ur hänförda, trosvarma själar sliger gravens, förgängelsens elegiska sång mot solen.

Erik Ringborg led, men han blev kvar på bruket. Den oövekliga tiden hade gått, den väntade ej på efterblivna människor, som pinades och vändades i avkrokar och vidriga livslägen. Det hade varit en tid, då han ännu var förhoppningsfull, då han glad och trotsig gripit sig an med sitt tunga verk, då han med optimistens förnöjsamma lycksökartro ännu alljämt sett hoppet vinka i fjärran som sista instans för den rättvisa sökande, förtrampade själen. Men dagar hade kommit med nya besvikelser, lumpna dagar, som berövat honom även de minsta av små barnsliga blygsamma förhoppningar. Då hade han äntligen förtvivlat, då hade han hänat det njugga, cyniska livet, som ingenting besparade honom och missunnade honom allt. Han hade gjort sig till martyr och gråtit på ruinerna av sina vackra luftslott. Han hade farit ut mot livet och knutit näven framför dess lugna hänleende anlete. Han hade skrikit högt och pockat på rättvisa, han som alla andra. Men livet var som förr, och vid dess hänskräft förlorade han modet att söka bemästra det. Då hade han känt sin litenhet och vanmakt. Och efter nederlaget, då han hade insett, att han måste foga sig i de givna villkoren och undergivet sett omkring sig, se, då stod han där åter i pliktens svala, massiva tempel. Då blygdes han för sitt pockande jag och sina lättvindiga anspråk på en lustig färd mot storhet och ära. Då knöt han åter näven, den gången i lönn inför ett heligt och fast beslut. Jag har en uppgift, tänkte han, en helig uppgift i livet, och jag skall lösa den. Och så försvann han igen i livets rastlösa vimmel.

X. C.

Insända manuskript,

som önskas returnerade, torde alltid åtföljas av porto.

**Prenumerera
på Idun!**

Damernas favorittvål

är och förblir

Florodol-

tvålen.

En evig ungdom finnes icke. Men den lätta, skära hy, som är kvinnans största charm kan numera framställas absolut omärkbart med SOLBRONS (Flytande smink). Oskadligt. Diskret exp. Kr. 2.50 franco. Trade Co., Växjö, A.

Vasa Fotomagasin A.-B.

Göteborg

köper, säljer och byter begagnade kameror m. m. Tillskriv oss. Tel. 18673

PENSIONS FÖRSÄKRING

Allmänna Änke- och Pupillkassan i Sverige

meddelar försäkring för pensioner dels till efterlevande änkor och barn dels ock till annan viss person oberoende av skyldskapsförhållande.

Inträde är öppet för varje svensk undersåte, som med avseende å hälsotillstånd provas antaglig och icke uppnått 60 års ålder. Pension kan betingas från 100 till 1,600 kronor. Insats en gång för alla kontant eller delvis genom revers eller ock årliga premier.

All vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt av pensionen under den persons livstid som betingar pensionen. Pensionstillväxten utgår med lägst 2 högst 5 procent för år å det betingade pensionsbeloppet. Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör åberopas.

STORKYRKOBRINKEN 11, STOCKHOLM

Vikingkrämens enastående, fullt vetenskapliga sammansättning är grundad på de mäst ingående undersökningar över såväl lädrets byggnad och egenskaper, som av de olika ämnenas inverkan därå. Den tillverkas av de skickligaste fackmän i modernt inrättad specialfabrik.

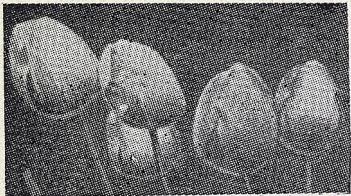
Tillverkare:

Industriaktiebolaget VIKING, Örebro

Kunglig Hovleverantör

**BARNÄNGENS
BLÄCK**
STÅR SIG I ALLA TIDER

BLOMSTERLÖKAR
direkt från Holland.
Till odlingspris. Ill. katalog gratis.
E. H. Krelage & Son, Haarlem,
(Holland) Etabl. 1811.

Dina blommors trevnad
Är ditt hems trevnad.
Detta uppnås genom
användande av

**Stidsvigs
Blomstergödning**

**A.-B. FETTINDUSTRI,
Malmö.**

Finnes hos de flesta frö- & blomsterhandl.

*Det bästa
är gull rog!
Ronnars Fästpulver № 1910
är det bästa
Säljes i vällournerna
de lämningsaffärer.*

Ölbeckebolaget Tebniska Fabriken Ronnar, Trönö.

**BLOMSTERLÖKAR och
PERENNA (fleråriga) VÄXTER**
äro ovärderliga för att
GÖRA HEMMET GLATT och TREVLIGT.
Blomsterlökkollektioner till Kr. 8.—
5.— och 2.50 pr st.
Perenna växtkollektioner till Kr. 7.—
och 3.50 pr st.
Kataloger med odlingsanvisningar på begäran.
Algot Holmberg & Son
TRÄDGÅRDSAVDELNINGEN
NORRKÖPING.

En verklig hjälp är

**den moderna
HUSQVARNA
symaskinen.**

”Kyrkoherden i **Änderhalden**”, Ernst Zahns populära berättelse från Alperna, har utkommit i sin 3:e uppl. (9:e tusendet) från Lindblads Förlag, Uppsala. En mängd entusiastiska pressomdömen föreligga. Pris häft. 5: 50, inb. 7: 50.

**FREJAMI
PASTILLERNA**

fylla såväl hygienens som den goda smakens krav. Vålgörande vid fall av hosta, heshet och liknade åkommor.

REN SOCKERPRODUKT!

SALJAS
ÖVER-
ALLT!

Annonsera i Idun!

*En förstämndig husmor
använder alltid
Kockens bryddor!*
Observera märket!

**KANDIDAT MODENIUS
OVISA NIT.**

Humoresk av JÖRAN BRUME.
(Forts. från B-numret.)

Men inte gick vännen Adils heller fri från åtlöje i kompakta massor. Vännerna hade visserligen inte klart för sig sammanhanget ännu, men de skrattade friskt redan på förhand. Och så kröp det så småningom fram från fru Naemi, hur det hängde ihop. Det gick ju inte i längden att hålla sig på sin kant i den offentliga skandalen — bäst att ta det hela humoristiskt och skratta med kören. Men när det löjliga mistaget låg där i all klarhet, blev munterheten nästan stormande, ty nu hade ändå den gode Adils fått en näsbränna, som han kunde förtjäna.

— Va! har jag alltid sagt om dina tavelomvändningar, Adils, utlät sig en.
— Kunde du inte ha använt städerskan i stället för tavlan, fnittrade en annan.

— Hur var det där med Nemesius Diana, spädde en tredje på.

— Nu ska ni inte vara för stygga mot Adils, sade då en av damerna, fru Naemis goda vän, men Adils han grubblade för sig själv, tämligen döv för insinuationerna, som haglade, om inte möjligen vännerna kunde ha varit i maskopi med »städet» och arrangerat det hela, om kanske rent av hans oskyldiga Naemi var den skyldiga eller om —

Ja, något tredje alternativ kom han aldrig till. Inte kunde han väl själv med all sin klarsynthet inse, att det var någon högre makt, som tagit en enfaldig städerska till verktyg för att låta Adils Modenius känna att det finns något, som heter — ovist nit.

EN LÄXA.

Av KARLA RÖNNE.

Nog hade unga fru Kindberg fått lära sig tålmod och självbehärskning alltid! Först i det fattiga kommunisthemmet, där hon var enda dottern och med fem bröder, vilka alla ställde fordringar på hennes hjälp och överseende. Och sedan som lärarinna i åtskilliga familjer, där föräldrarna voro oförstående och eleverna just inga ånglar.

När hon så blev gift med kamrer Kindberg och kom som husmor till det lilla hemmet i staden, trodde hon det skulle bli riktig barnlek att sköta det. Och hon väntade sig ro, lycka och riktiga goddagar i jämförelse med de gångna årens.

Hur ofta hade icke ett eget hem hägrat för henne som livets högsta sällhet! Där ville hon arbeta och verka och känna livets fröjd samt sträva att allt mera höja och utveckla sig.

Men det gives tyvärr många undervattensklippor och skär, på vilka lycans farkost kan stranda. Nog kan man navigera och akta sig för de stora hindren, som synas. Ej så med de små och försåtliga.

Detta fick lilla fru Kindberg snart erfara. Hennes äktenskapliga liv artade sig inte till den dans på rosor hon hoppats uppå.

Mannen var själva hedern och redbarheten men betydligt äldre än hon, samt en genuin »sifferkarl», som just inte hade mycken förståelse för något annat. Vad han satte högst var god mat, bekvämlighet och att ingenting rubbade hans vanor. I kamrer Kindbergs tycke var musik, läsning, blommor och sådant, som hans hustru uppskattade, idel barnsligheter. Men fruntimmer, som ha sådant överflöd på tid, måste ju fylla ut den med sådant där fjoller, tänkte han — och sade det också ibland!

Dock höll han inne med sina tankar härvidlag under första tiden av äktenskapet. Omedvetet erfor han ett visst välbehag av att alltid ha sin lilla vänliga, prydliga hustru i närheten som en hemmets goda fé, vilken ställde allt till rätta och passade upp honom bittida och sent.

**PHOSPHO
ENERGON
PILLER**
FORORDAT AV LÄKARE
»vid allmän svaghet,
nervositet, överansträngning och sömnlöshet.»
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Höfströmstr. PROFESSOR A. VESTERBERG.

Ärade husmödrar!

Det är Er mähända obeckant vad Sveriges bästa och pålitligaste hjälpmedel vid småbarnheter? Det heter Gooda-jäst mjölk. Burkar à 15, 25 och 50 öre köpas och »Några beprövade recept» fås gratis överallt.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co.
En plats-annons
läses i över **10,000**
Vermlandshem.
Länets enda dagliga tidning.
Huvudkontor: **Karlstad.**

Över hela landet

sprides vår nya illustrerade Katalog, upptagande alla slag av

Pälsvaror

Var och en som önskar köpa **bra** och **billigt** torde begära vår katalog.

Gratis & Franko!

L. MATTSSON & Co
MALMÖ 16.

Men efter lille Allans födelse orkade fru Agnes inte med så mycket och så blev det ett beständigt klandrande från mannens sida. Alltid var det något att anmärka på.

Slutligen blev lilla frun, som hade ett känsligt sinne, så klen och nervös av oro och obehag, att hon insåg något måste göras, om hon ej skulle duka under. För barnets skull fick den rädda, försäda Agnes mod att en dag tala med sin man.

— Om du så tycker och inte har något däremot, så reser jag, medan du har semester, till tant Malin i Solberga och vilar mig.

Forts.

Mot grått hår och mjäll.

Härmed meddelas att det utmärkta och så mycket efterfrågade hårvattnet mot grått hår som förhindrar häravfall och fullständigt borttagning mjäll och som i över 40 års tid förts i Fanny Gelinns Parfymmagasin, Malmörsgat. 5, Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrvikens, Riks- och Schlmstel. Norrviken 214. Pris 6:30 kr. fraktfritt.

ÄNNU

är det ej
för sent
att förnya
prenumerationen
för 4:e kvartalet!

IDUN

BREVLÅDA.

REDS. BREVLÅDA.

Nils Ludvig Ganska bra, men vi ha ej plats.

R. A. Tack — men dylika önskemål framställas esomoftast av lyriskt lagda fäder och mödrar, dock är det oss omöjligt att uppfylla dem.

Hemlös 22-åring bedes lämna namn och adress till Iduns redaktion, enär här ingga brev och vänta.

LEDIGA PLATSER

Enkel, bättre, frisk o. hurtig FLICKA får plats som husmors hjälp å lantegendom i Östergötland. Sykkunnig, barnkär och heist musikalisk. Svar till »Familjemedlem», Krokek p. r. INGENJORSFAMILJ i Stockholm söker såsom familjemedlem bildad, huslig flicka, kunnig i barnavård att såsom avlönad vara frun till sällskap och hjälp vid vård av liten dotter. Jungfru finnes. Svar till »Christinas 1919» under adr. S. Gumaelli Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

TREVLIG FLICKA (från bättre hem) med behagligt sätt och utseende, som är villig förestå och sköta hemmet för bättre ungeherre, önskas snarast. Svar till »Hemtrevnad», åtföljt av foto som återsändes, till Iduns exp. f. v. b. BARNSKOTERSKA som kan åtaga sig vården av 3 barn i ålder 7—5—1½ år i hem där husmodern behöver vila får strax plats. Jungfru finns. Svar med betyg, referenser och löneanspråk till »Barnkär och pålitlig», Iduns exp.

BÄTTRE FLICKA, barnkär, kunnig i sömnad och handarbete får god plats för tre barn 11—7—3 år. De bästa rek. fordras. 2 jungfrur finnes. Svar med betygsskrifter, foto och ålder till »1 Nov. L.», Allm. Tidn. kont., Gust. Ad. torg.

BÄTTRE FLICKA, som vill åtaga sig ensamjungfrus sysslor får plats i ung familj den 1 okt. Eget rum, god lön. Svar till »Vänligt bemötande», Postfack 162, Norrköping.

EN BILDAD, ENKEL FLICKA med ordningssinne, önskas 1 nov. till mindre herrgård 10 min. från station i Sörmland, att tillsammans med husmor, som är ensam, sköta hemmet. Hjälp med grövre sysslor. Bäst passande för en flicka, som är något kunnig i sömnad och vävnad samt kan trivas i ett stilla hem. Svar till »God hjälp», Ev. Fost. Stift. Bokhandel, Mästersamuelsgatan 42, Stockholm f. v. b.

BÄTTRE FLICKA, frisk och gladlynt, i åldern 15—17 år får god plats i fint hem på landet att biträda med hushållsgöromål. Lön och fritt vivre. Svar med foto till »Hem på landet», Iduns exp., Stockholm f. v. b.

ENKEL, TREVLIG FLICKA, villig att vara husmor behjälplig med hemmets och barnens (2) skötande, erhåller plats genast. Familjemedlem. Svar med lönepretentioner till Fru Anna Ericson, Salgutsered, Fritsla.

EN ENKEL BÄTTRE FLICKA, kunnig i bakning samt enklare och finare matlagning får plats nu genast eller till den 1 okt. i liten tjänstemannafamilj i nedre Norrland. Jungfru finnes. Svar med uppgift om ålder och löneanspråk samt referenser och fotografi torde insändas under adress »Tjänstemannafamilj», S. Gumaelli Annonsbyrå, Gefle f. v. b.

EN BÄTTRE FLICKA, något kunnig i sömnad som vill taga del i husliga göromål erhåller god plats i hem där husmodern ägnar sig åt affär. Svar inom 8 dagar till »Huslig», Gumaelli Annonsbyrå, Malmö.

BILDAD, medelålders, anspråkslös hushållerska med goda rek. önskas för 2 pers. Stockholmsfam. Fullt kunnig i såväl enkel som finare matlagning, baka o. konservering, verkl. ordentlig, sparsam, pålitlig, vänligt sätt. Hjälp med grövre sysslor. God lön. Eget rum. Ej familjemedlem. 2 jungfrur finnes. Tillträde 1 nov. Svar till »Pålitlig hjälp», Iduns exp. f. v. b.

DUGLIG, STADGAD BILDAD FLICKA; fullt kunnig i vanlig matlagning och bakning, får god plats hos 3 pers. hush. i villasamhälle inom Sthlm att med hjälp till rengöring och stortvätt utföra jungfrus sysslor. Svar med angivande av referenser och löneanspråk till »1:a eller 15:e oktober», Iduns exp.

EN STADGAD och barnkär flicka önskas 1 okt. för skötsel till en 3-års flicka samt lättare förekommande göromål. Svar med rekommendationer samt löneanspråk. Svar till »Era plats», Iduns exp. f. v. b.

En ordentlig och kunnig **kokerska**

erhåller plats hos två personer, i oktober. Svar till Fru Ljungberg, Sala.

En trevlig flicka får genast plats på egendom nära stationsområde. Svar till »Bohuslän», Hällevadsholm.

Twinty
MADE IN U.S.A.
TWO PARTS WITH BUT A SINGLE SNAP

**NYA OCH BÄTTRE TRYCKKNAPPAR
FRÅN NORDAMERIKAS FÖRENADE STATER**

TWINTY härstammar från Nordamerika. Den kommer att vinna Eder ynnest därför att TWINTY betjänar Eder bättre än någon annan.

TWINTY har en evinnerlig fjäder som håller fast till Eder finger öppnar densamma. TWINTY förändrar aldrig sin originala glans; alltid ny och glänsande som en ny elant. Ar garanterad att inte förlora glansen. Ar så flat att inte strykjärn eller vridmaskin kan krossa en TWINTY. Kanterna äro mästarekapligt prässade vilket förhindrar träderna eller tyget från att skärvas.

TWINTY tryckknappar levereras på ansökande färglagda kartor. Där är sex storlekar—i svart och vitt—en passande storlek att användas för alla tyger.

Försök TWINTY tryckknappar—Om Eder handlare händelsvis inte har dem på lager så skicka hans namn på samma gång som Ni inneslutar en dollar, endera i Postanvisning eller Bankväxel, och vi skola sända Eder, postarvode betalt, fyra kartor (144 tryckknappar) i svart och vitt.

FEDERAL SNAP FASTENER CORPORATION
25-29 West 31st Street Dept. SI New York
Kabel adress: Effeseffco Newyork All codes

Husmodersbefattningen

vid Västman. läns Tuberkulossjukhus Skogsfjället invid Västerås stad blir ledig omkr. 1 inst. november. Begynnelselön för närvarande 600 kr. pr år med samma belopp i dyrtidstillägg, ålderstillägg, pension, semester, allt fritt, dublett. Husmodern åligger bl. a. att övervaka och ansvara för utspisningen å sjukhuset. Sjuksköterskeutbildning önskvärd. Ansökan kan före 1 inst. oktober insändas till Doktor Martin Sjögren, adr. Tuberkulossjukhuset, Västerås, som lämnar upplysning för övrigt angående tjänsten.

Avdelningssköterska

får plats i början av okt. å Västmanlands läns tuberkulossjukhus, Skogsfjället invid Västerås. Begynnelselön för när. 500 årl. hela lönen i dyrtidstillägg, ålderstillägg, pension, semester. Ansökan kan före 1 okt. under adress Tuberkulossjukhuset, Västerås insändas till Dr. Martin Sjögren, som lämnar närmare upplysning.

Sjuksköterska

(ej examinerad) får bra plats å Skee fattiggård den 15 nästa oktober. Ansökan jämte rekommendationer samt uppgift om ålder och löneanspråk torde sändas under tecknad före denna månads utgång. H. R. Hansson, Rogstad och Strömstad.

Enkel och gladlynt,

bättre flicka i ålder 25—30 år, som är villig att tillsammans med husmodern sköta hem och barn, erhåller genast eller senast 1 oktober plats hos yngre familj i mindre smålandsstad. Barnflicka finnes. Sökanden bör vara barnkär, frisk och stark samt äga någon vana i skötsel av spädbarn, enär sådant väntas i vinter. Två barn finnes förut i ålder 7 o. 2 år. Svar med lönepretentioner, fotografi och referenser till »Angenäm familjemedlem», Iduns exp.

Barnkär flicka,

som vill åtaga sig skötseln av 2 flickor i åldern 3—6 år kan få anställning i Göteborg hos ingenjörfamilj. Egenhändigt skriven ansökan med ref. och uppgift om lönepretentioner torde insändas under sign. »Anita» Svenska Telegrambyrå Göteborg.

För bildad flicka

finnes plats i vårt hem, om hon vill utföra alla en tjänarens åligganden med undantag av tvätt och skurning. men å andra sidan betraktas och behandlas såsom medlem i min familj. Lö'n m. m. enligt överenskommelse. Fotografi, som återställs, samt uppgift på levnadsförhållanden önskas. Kinnekulle pr Göteborg, Direktör Zickerman.

För flicka,

som med husmoders hjälp, utan jungfru, är villig sköta alla i hemmet förekommande göromål finns plats den 1 inst. oktober. Familjemedlem. 2 personers hushåll, inga barn. Svar med foto och löneanspråk till Fru Gerda Clairfelt, Orkelljunga.

Barnhusa

erhåller plats den 20 sept. eller 1 okt. att sköta 3 barn i ålder 2—5 år. Sv. till Fru Stina Fornander, Växjö.

Bättre flicka,

helst musikalisk och villig att delta i lättare sysslor inom hemmet och vara husmoders hjälp för genast eller framtida plats i gott hem. Svar med rek. och lönepretentioner till Landsfiskal Svante Lindström, Burgsvik, Gotland.

Lärlarinna,

kompetent att undervisa två flickor (14—11 år) i vanliga skolämnen engelska och tyska samt musik erhåller i höst plats på lantegendom i norra Östergötland. Goda lönevillkor utlovas. Betyg och fotografi insändas för sökanden till Bruksägare Bror Kjellgren, Johanneslunds Säteri, Häfla.

Frisk och ordentlig Hushållsfröken,

ej under 25 år, van vid lantushåll, får plats 1 okt. eller tidigare i mindre familj. Sökande bör vara kunnig i alla inom ett hem förekommande göromål, särskilt matlagning, och villig att med jungfrus hjälp utföra dem. Skall i mån av behov sköta en 4 års gosse och bör därför vara van vid och verkligen intresserad av barn. Svar till fru Aina Sjögren, Bremergatan 17, Kalmar. Betygsavskrift och helst foto, som återsändes, torde bifogas.

I goda hem

finnes väl avlönade platser för ex. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling, Regeringsg. 107. Högbergsg. 37. Exped.-tid 9—4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer böra medhavas. Aven tillf. anställda förmedlas. Avgiftsfritt för både husmodrar och tjänare.

Tag hem i stället till mamma den här burken

AHLGRENNS ÄGGERSÄTTNING.

Den kommer hon att tycka om.

J. Grantz

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni

med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser av alla slag.

Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Sthlm, och ni erhåller omgående prisuppgift.

Föreståndarinneplatsen

vid Föreningen Värmlands Hemsjös försäljningsmagasin i Karlstad är ledig. Ansökningar torde snarast ställas till Föreningens Styrelse, Karlstad.

Skicklig hårfrisörska

med gott sätt mot kunder erhåller plats d. 15 okt. om lönepret., betygsavskrift samt foto insändes till »Fullt kompetent hårfrisörska» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Privatlärlarinna

erhåller nu genast plats i familj att handleda och undervisa en 12-årig flicka i vanliga skolämnen, språk, handarbete o. musik. Svar med betyg, löneanspråk, referenser samt foto till »Lärlarinna 1919», Iduns exp. f. v. b.

Skolkökslärlarinnebefattn.

vid Torneadalens folkhögskola i Matarengi förklaras härmid till ansökan ledig. Undervisning i praktisk och teoretisk hushållsekonomi jämte hushållsbokföring. Dessutom medför befattningen skyddighet att leda eventuella till skolan förlagda kortare skolkörskurser samt att biträda skolans husmoder med elevhushållet och dess bokföring åvenom att på tid kurs ej pågår under minst en månad tjänstgöra som vikarie för husmodern. Sökanden bör helst hava genomgått någon av statsunderstödda lärhushållningsskolorna Rimforsa eller Brogård. Lö'n i ett för allt 1,500:— kronor samt fri bostad (1 rum) och vedbränd. Därtil de dyrtidstillägg, varom riksdag och landsting eventuellt kunna komma att besluta. Ansökan före den 20 september till skolans styrelse, adress Overtorneå.

Husmoder.

Befattningen som husmoder vid Garphytte sanatorium (Örebro läns Tuberkulossjukhus) är ledig att tillträdas den 1 nästkommande november. Förmånerna äro: Begynnelselön 700 kronor pr år med 3 ålderstillägg å 100 kr. efter 3, 6 och 9 år. Trevligt dublett, värme, lyse, tvätt och kost. En månads årlig semester med 2 kr. pr dag i kostpengar. För närvarande tillkommer i dyrtidstillägg å kontanta lönen 500 kr. för år räknat, men har Direktionen ingått med begäran till årets landsting att dyrtidstillägget måtte höjas att utgå i likhet med statens befattningshavares. Ansökningar åtföljda av betygsavskrift, referenser till personer, ålders- och läkareintyg insändas före den 20 sept. till Direktionen för Garphytte sanatorium, adress Latorpsbruk.

En lärarinna,

kompetent att undervisa t. o. m. 2:dra klass för genast trevlig självständig plats. Svar till »God lö'n», p. r. Sötertelje.

En bättre flicka,

fullt kunnig i matlagning och van vid lantushåll, erhåller plats 1 okt. i liten familj å herrgård. Jungfru finnes. Betyg, rek. och fotografi sändes till Fru E. Graffton, Stora Bärby, ÖRNSDUBRO.

Damer och herrar

erhålla lö'nande och angenäm sysselsättning genom att bliva ombud för Meths Thenederlag Riks 16035. S:t Eriksgat. 50, 5 tr.

Ung flicka

av god familj, hushållskunnig, barnkär och van vid landet samt helst musikalisk får plats i jägmästarefamilj. Svar till »Hjälpen och sällskapet», Gnesta p. r.

Guvernant

erhåller av en tillfällighet plats genast att undervisa två gossar (1 och 3 klass) i vanliga skolämnen och musik. Referenser och fotografi sändes till Anton Olsson, Länged.

PLATSSÖKANDE

BÄTTRE LANTBRUKARDOTTER önskar för att komma ut pl. i fin fam. i stad som hjälp o. sällskap. Helst i södra Sverige och gärna där jungfru finnes. Kunnig i handarb. Genomg. kurs i Prakt. skola. Familjemedl. På lö'n fästes ej avs. Sv. emotes tacks. m. snaraste till »Nyttan och Nojen», Falköping-Ranten.

LÄRLARINNA, enkel och anspråkslös, önskar plats att läsa med mindre barn (helst I och II kl. kurser). Kunnig i språk, vari även undervisas åld. Svar till »Stina 35», Iduns exp. f. v. b.

HURTIG 27-ÅRIG LANTBR.-DOTTER från gott hem m. husliga o. ideella intressen; är van o. praktiskt duglig i alla hemmets arb. önskar plats att förestå bättre herres hem, event. att biträda husmoder som pålitlig hjälp. Har god hand m. tjän. Ref. lämn. Svar med upplysn. märkt »Plats i Nov», Iduns exp. f. v. b.

KVINNLIG TRÄDGÅRSMÄSTARE med 16 års praktik från in- o. utlandet, erfaren och skicklig, van arbetsledare, driftigt försäljare, önskar privatplats, på gods eller villaträdgård, där växthus finnes. Prima ref. och betyg. Svar märkt »Absolut pålitlig», Iduns exp. f. v. b.

I GOTT VÄNLIGT HEM önskar 21-årig elementarbildad flicka av god familj plats för att under husmoders ledning lära alla inom ett hem förekommande göromål. Gärna där barn finnes, har genomgått kindergartenskurs. Svar till »Förlovad, Familjemedlem», Iduns exp. f. v. b.

BILDAD 20 ÅRS FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk önskar plats såsom sällskap åt äldre dam eller såsom sekreterare, har god handstil och är kunnig i maskinskrivning. Svar märkt »Erna», Iduns exp. f. v. b.

34-ÅRIG FLICKA, van vid och kunnig i alla i ett hem förekommande göromål, söker plats som husmoders hjälp och sällskap, helst i Stockholm, eller dess närhet. Svar till »Familjemedlem», p. r. Sandviken

PÅ HERRGÅRD önskar ung flicka plats som hushållslev efter den 15 okt. Svar med prisuppgift till »E. L.», Iduns exp.

FINNES NAGON VÄNLIG, liten fam. eller en ensam dam, där bildad, självförs. flicka, mot deltagande i hushållsgöromål, mot fritt vivre kan erhålla obemärkt vistelse. Är kunnig i matlagning, sömnad, handarbeten, sjukvård och för övrigt i vad som förekommer i ett hem. Är villig betala för sista mån. och event. längre tid. Svar emotes tacks. till »Obemärkt vistelse», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk, önskar plats i prästgård el. annat bättre hem att biträda vid husliga sysslor. Meddelar gärna undervisning till elementarskolans lägre klasser. Svar till »Elsa 19 år», Iduns exp. f. v. b.

FÖRLOVAD FLICKA önskar ifrån 15 okt. komma till herrgård eller bättre familj för att under skicklig husmoders ledning deltaga i ett välordnat hems skötande. Sv. till »Maja», Tösse, p. r.

TYSKA, språk- och hushållskunnig, undervisningsvan, önskar tämligen självständig plats i Sthlm. event. rum el. fritt vivre mot lektioner. Svar till »Genast», Dag. Nyh. Stureplan.

HEM PÅ LANDET önskar under någon tid yngre bildad, språkkunnig dam, kunnig i enklare matlagning, sömnad m. m. event. självst. plats el. komma som husmoders hjälp. Fritt vivre, event. fri resa. »Glad norrländska», Iduns exp. f. v. b.

UNG, NORSK FLICKA, prästdotter, önskar att gå frun tillhanda i ett bildat hem, där hon blir betraktad som medlem av familjen. Hon har god skolbildning, är kunnig i sömnad och andra husliga arbeten. Lö'n önskas. Svar till 21 år Iduns exp. f. v. b.

UNG LANTBRUKAREDOTTER önskar till 1 nov. plats i stad, i bättre hem där jungfru finnes, att som familjemedlem under vänlig husmoders ledning få deltaga och lära hushåll samt andra i ett bättre hem förek. göromål. Vid lö'n fästes intet avseende blott ett vänligt bemötande kan påräknas. Svar snarast till »Familjemedlem», Dala. Skedvi.

Barnsköterska, beläget Vita Korset önskar plats i spädbarnsvård Svar till »Barnsköterska», Floby.

Flicka från gott hem önskar plats till hösten, helst som familjemedlem. Kunnig i handarb. sömnad, samt de flesta i ett hem förek. sysslor. Sv. t. »32 år», Mönsterås p. r.

Söker Ni plats

på något av den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ytt beprövat och av tusentals kvinnliga platssökande med bästa resultat använt förfaringssätt är att annonsera i IDUN. Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Sthlm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

Sjukvårdskunnig

flicka önskar plats den 15 nov. i familj eller å läkares mottagning. Tacksam för sv. till »H. K.», Käringsön.

Ung, kvinnlig Gymnastikdirektör,

leg. sjukgymnast, Arvedsonist önskar plats i familj. Deltager gärna i hushållet. Svar till »Gymnast 1919», p. r. Nyköping.

28-årig studentska,

som genomgått husmoderskurs i Uppsala fackskola, önskar komma till prästgård eller större herrgård för vid. praktik i hushållsgöromål, värdepapper o. dyl. Betalar. Svar till »722» und. adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

18-årig flicka

från gott hem önskar plats i Stockholm, i familj där jungfru finnes, för att hjälpa till i hushållet. Har genomgått 8 kl. läroverk och skolkörskurs samt 1 år deltagit i hushållet i hemmet. Svar till Riks Enköpung 202 eller Allm. 203 eller i brev märkt »18 år», Enköpings-Posten, Enköping.

Ung, bildad flicka

önskar komma i familj på herrgård eller bruk för att ytterl. utbildas sig i hushållsgöromål. Genomgått hushålls- och barnavårdskurs. Svar till »Värmländska», Allm. Tidningskontoret Gust. Ad. Torg. Stockholm f. v. b.

Förlovad flicka,

av god familj önskar komma i trevligt hem på landet, helst i Örebro eller Kopparbergs län, för att lära matlagning och hemmets skötsel. Sv. till »Familjemedlem, B. C.», Ludvika Tidning, Ludvika.

INACKORDERINGAR

BILDAD FLICKA, som önskar vara obemärkt, önskar någon tids helinackordering hos ensam dam, hos eller i närheten av akucshörska. Benäget svar utbedes till »Diskretion», Iduns exp., Stockholm f. v. b.

Doktorinnan Vilma Erikssons Vilohem,

beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

Verklig vila erbjudes.

Som innehavare av den högt och vackert belägna villan »Bergshyddan» Smål. Taberg, innehållande ljusa och hemska rum, erbjudes ett verkligt vilohem med goda bäddar och gott bord, på längre eller kortare tid. Reflekter härnär sig för närmare upplysning till Fru Alin von Scheele, Smål. Taberg.

Två konfirmander

mottagas till konf.-undervisning och inackordering under vintern i prästgård i hälsosam skogstrakt. Ev. undervisn. i musik, fransk konversation m. m. Pris 200 kr. pr månad. Svar till »Omvårdnad», p. r. Helsingborg.

Hem på landet

i vacker trakt erbjudes några äldre och yngre välutbildade damer av god familj. Hemmets syfte är att genom sammansättning kunna få det bekvämt och gott till billigt pris. Svar till »Ensam ämbetsmannarfru», Svenska Telegrambyrå, Göteborg.

D:r A. KARSTEN Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsg. 60, STOCKHOLM Behandling av reumatiska åkommor.

Med. D:r Emil Kleens ettåriga kurs i massage och sjukgymnastik för herrar och damer. Begär prospekt. Engelbrektsgatan 43, Stockholm.

Professor Unmans Gymnastik-Institut, Brunkebergsgatan 9, Stockholm. 1-årig kurs. Begär prospekt.

Förberedande kurs för sjuksköterskeutbildning anordnas i Carolines Wijkss Sjuksköterskehjem i Göteborg 15 sept.—15 dec. Inträdesfordran: elementarskola. Prospekt genom Himmets föreståndarinna. Vasa Kyrkogatan 5. Rikst. 61 87. Ansökan inom juli månad.

Gymnastikdirektörsexamen avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar 1 sept. Prosp Major J. G. Thulin, LUND.

GÖTEBORGS GYMNASITISKA INSTITUT Förmåligaste specialkurs i MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK Gedigen och fullständig utbildning Begär illustrerat prospekt.

Stockholm Nya Gymnastik-Institut S:t Eriksgränd 32. 1-årig kurs. Begär prospekt!

Velvet Complexon. Överträffligt hudmedel. »Velvet Complexon» är en mjölkliknande vätska som utan tvivel är framställd av mandel. Vilka ytterligare ingredienser, som släta ut rynkor, göra musklerna fasta och giva hyn klarhet och vithet, vet jag ej. Något trolleri är det. Ur Anna Söderberg: Skönhetsvård. Pris kr. 8:— plus porto. FRANSKA PARFYMAGASINET, Hovleverantör. Drottninggatan 21, Stockholm.

Underlivslidande och dylikt undgås bäst genom bruk av livmoderspruta. Pris 15, 19, 23 kr., med båda rören 20, 25, 30 kr. Lämpligaste lösning är Noliberpulver 5 kr. pr ask. Livmoderspegel 10 kr. Även andra sjukvårdsartiklar. Prislista mot 12 öre porto. CARL G. SCHRÖDER, Möllevångsgatan 53 b, Malmö.

Gerda von Sydows SÄNG- OCH MUSIKINSTITUT David bagares gata 1 Stockholm A. T. 285 11. R.T. 94 33.

S:ta Birgittaskolan Regeringsgatan 19—21, Stockholm Allm. Tel. 51 90. Rikst. 141 08 Förmåligaste läroanstalt för kvinnligt handarbete. Undervisning i: Klädsöm, Fransk llnnesöm, Barnkläder, Konstbroderi, Spetsöm, Knyppling, Monteringar o. Gobelinväfnad. Filet ancien m. m. Föreläsningar: Comtesse G., Fru Alma Welander-Philip, Fru Ellen Nordenstreng. Anmälningar dagligen 10—5. Prospekt på begäran. Höstterminen börjar 15 sept. 6 frielever. EMMY KYLANDER.

Handarbete i hemmet Broderiarbeten av alla slag utlämnas till personer fullt kunniga i dylika arbeten. Stadigvarande arbete. Höjda arbetslöner. Sömnadsprov torde insändas. Hugo Scharfenberg & Co, Drottninggatan 18, GÖTEBORG.

Utmärkta organ för annonsering i landsorten: Arvika: Arvika Tidning. Avesta: Avesta Posten. Borlänge: Borlänge Tidning. Borås: Borås Tidning. Eksjö: Eksjö-Tidningen. Engelholm: Engelholms Tidning. Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren. Falun: Falu-Kuriren. Gefle: Gefle-Posten. Halmstad: Hallandsposten. Hedemora: Södra Dalarnes Tidning. Hälisingborg: Helsingbergs Dagblad. Härnösand: Härnösands-Posten. Höganäs: Höganäs Tidning. Jönköping: Smålands Allehanda. Kalmar: Barometern. Karlskrona: Karlskrona-Tidningen. Karlstad: Karlstads-Tidningen. Katrineholm: Katrineholms-Kuriren. Kristinehamn: Ansgari-Posten. Landskrona: Landskrona-Posten. Linköping: Östgöten. Ludvika: Ludvika Tidning. Luleå: Norrbottens-Kuriren. Malmö: Skånska Aftonbladet. Mariestad: Tidning för Skarabergs Län. Mora: Mora Tidning. Norrköping: Norrköpings Tidningar. Nyköping: Södermanlands Nyheter. Nässjö: Nässjö-Tidningen. Oskarshamn: Oskarshamns-Posten. Skövde: Skarabergs Läns Annonsblad. Sundsvall: Sundsvalls-Posten. Säter: Sätters Tidning. Trelleberg: Trellebergs Allehanda. Uddevalla: Bohusläningen. Uppsala: Tidningen Upsala. Umeå: Västerbottens-Kuriren. Visby: Gotlänningen. Västerås: Westmanlands Läns Tidning. Växjö: Smålands-Posten. Ystad: Södra Skåne. Örebro: Örebro Dagblad. Örnsköldsvik: Örnsköldsvika-Posten. Östersund: Hemlands-Posten. Östhammar: Östhammars Tidning.

DIAMANT Såpa - Tvål Tvåltpulver Allt bestyr med tvätt och rengöring går lätt och bekvämt undan om Ni använder »Diamants», erkänt för sin absoluta renhet från frätande ämnen. Tillverkas af: Happachs Såpfabriks Aktiebolag, Malmö.

Lektioner i Llnnesömnad. Kurserna börja åter 15 Sept. Karin Egnér Sibylleg. 36. Rikst. 35 30. Allm. Tel. 210 04. Före 12 Sept. är adressen Asarum. Tel. Karlshamn 300.

Prenumerera på Idun! Crème Ideale förlämnar ansiktshuden ungdomlig charm gör huden mjuk och smidig samt röda händer vita. 3.50

IDUNS KOKBOK utgifven af Elisabeth Ostman, afhandlar såväl matlagning i vanlig bemärkelse som bakning och konservering af kött, fisk, frukt, grönsaker och svamp, karamell- och konfektkokning, beredning af drycker och charkuterivaror, servering, borddukning och servettbrytning och är vår modernaste kokbok till utstyrel och innehåll. Alla bokens 1,071 recept äro praktiskt pröfvade vid Elisabeth Ostmans Husmoderskurs och öfversködligt uppställda, med ingrediensernas vikt eller rymdmängd noggrant angifven. Äfven helt unga husmödrar och tjänarinnor med mindre erfarenhet och vana finna därigenom en säker handledning, den är rikt illustrerad, med 12 färgtrycksplanscher af köttstycken, fåglar, fiskar, svampar samt grönsaker jämte fyra styckningsplanscher och två sidor med fotografier af olika servettbrytningar. Det bästa beviset för bokens lämplighet som vår generations kokbok för det borgerliga svenska hemmet är, att det redan tryckts öfver 45,000 exemplar af kokboken. Den kostar, inbunden i vackert band, endast kr. 7:— och den finnes att tillgå hos närmaste bokhandel eller portofritt från Förlaget, Iduns expedition, Stockholm.

Det står Eder fritt välja en VILLA, GARD eller annan fastighet om Ni vinner på Eder lottsedel i DÖVSTUMLOTTERIET anordnat till förmån för Dövstumföreningen i Göteborg för anskaffandet av eget hem m. m. Lottpris jämte stämpel kr. 2: 10. HUVUDVINSTER: Prima, reella vinster! VALFRI FASTIGHET, som vinnaren får utvälja var som helst inom Sverige, kr. 15,000 VALFRI FASTIGHET, som vinnaren får utvälja var som helst inom Sverige, kr. 12,000 VALFRI FASTIGHET, som vinnaren får utvälja var som helst inom Sverige, kr. 10,000 Nybyggd sommarvilla i Stockholms skärgård kr. 8,000 Nybyggd stuga vid Kungsviken, nära Stockholm kr. 5,000 Heminredning för nygifva (möb- lar m. m.) kr. 4,000 Motorbåt kr. 2,000 Vinster på 1,000, 500, 300, 200, 100, 50 kr. Lägsta vinstvärde 10 kr. VINSTERNAS SAMMANLAGDA VÄRDE 115,110 KR. Bokhandlare o. a. kommissionärer ombedjas insända rek. å lotter i kommission. GODA VILLKOR! Gott skyltmaterial! Lotteriets kontrollant: A. SAMSON, landskanslist. Vinstutlämning i Stockholm. Dragnin sker så snart lotterna slutsålls, dock senast den 31 December 1919. — En var bör pröva lyckan och å vidstående beställingsedel rekvirera lotter till DÖVSTUMLOTTERIET, Smålandsg. 31 B, Stockholm.